Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 4 август 1974 йил, якшанба ◆ № 182 (15.962). Баҳоси 2 тийин.

БУГУН — БУТУНИТТИФОҚ ТЕМИР ЙЎЛЧИЛАР КУНИ

Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг Тошкент депоси коллективи Бутуниттифоқ темирйўлчилар кунига меҳнатда қувончли зафарлар билан келди. Коллектив белгиловчи йилнинг биринчи ярмида юк ва пассажир ташиш планини барвақт бажарганлиги учун кўчма Қизил байроқ билан мукофотланди. Суратда: Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, илғор машинист Аббос Тўраев иш устида.

И. Глауберзон фотоси.

ТАЖРИБАКОРЛАР МИНБАРИ

ЗАРБДОР ДАМЛАР

Деҳқончилик рисоласида шундай нақл бор: июнь ғўзани гуллатади, июль ҳосилни етиштиради, август пахтани пиширади. Пахтакорнинг йил бўйи тўккан пешана тери мана шу уч ой ичида ҳал бўлади.

Ҳозир айни кузги хирмон тақдири ҳал бўлмоқда. Бошқачасига айтганда, деҳқончиликда аввал баҳордан ҳозиргача қилинган ишлар ҳам бир-у, шу август ойидаги ҳаракат ҳам бир. Бепоён далаларни кузатиб кўз қувонади. Ғўза аллақачон қаддини ростлаб олди, ҳосил тугишга ҳаракат бошлаган. Оласини тўлдир, чала яганани ол, деган гаплар орқада қолди. Эндиликда фақат ишловга зўр бериш, айрим паст ғўзаларни қўшимча парваришлаш, экинни сув ва «шарбат»га тўйдириш, кўчатни бут сақлаб қолишга эътиборни кучайтириш керак.

Ғўзани шу ҳолга етказгунча озмунча тер тўкилмади. Бу йил об-ҳавонинг қанчалик мураккаб келганлиги ҳаммага маълум. Хўжалигимиз пахта майдонларининг деярли ярмини қайта экдик. 400 гектар ерга эса тўрт мартагача чигит экдик. Биз фақат табиий офатга учраган майдонларимиз ғўзасига ишлов беришни кучайтирибгина қолмасдан ҳамма майдонда ҳам мўл ҳосил тўплаш чорасини кўриб бордик. Ҳар бир агротехник тадбирни ўз вақтида ва сифатли ўтказишга интилдик. Ёввойи ўт ва ҳашаротга қарши қаттиқ кураш олиб борилди. Суғориш, озиқлантириш, қатор орасига ишлов бериш бир-бирига боғлаб амалга оширилди.

Айни дамларда пахтазорларимизни айланиб кўрган киши бунга ишонч ҳосил қилади. Ғўзаларимиз кун сайин эмас, соат сайин ривожланиб боряпти, шонага шона, гулга гул, кўсакка кўсак қўшилмоқда. Ҳар гектар ердан 50-60 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олган Маърифат Сулаймонова, Ҳалимахон Ҳайитова, Анорхон Эргашева, Адолатхон Бозорова, Ҳакимахон Исроилова каби ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда айниқса кўплаб ҳосил элементларини учратасиз. Айни дамларда совхозимиз бўйича ҳар туп ғўзада 16-18 тадан шона ва 3-5 тадан кўсак санаш мумкин. Умуман, хўжалигимиз пахтакорлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг олтин тўйи шарафига 1900 гектар майдондан бултургига қараганда 2 минг тонна кўп ёки 9 минг тонна «оқ олтин» етиштириш юзасидан ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятлари йўлида дастлабки замин ҳозирладилар.

Пахтакорлар ҳаётида яна ҳам масъулиятли кунлар бошланди. Август ойи мобайнида бажариладиган ишлар кўлами кузги хирмон тақдирини белгилайди. Шу дамларда қолоқ ғўзани олдингилар қаторига етказиб олиш ҳам ёки аксинча яхшигина ривожланаётган ғўзанинг тўплаган ҳосилини бой бериб қўйиш ҳам мумкин. Ҳосилга барака киритаман, республикамизнинг олтин тўйига муносиб тўёна билан бораман, эл-юрт олдида берган сўзимнинг устидан чиқаман, деган деҳқон шу дамда ҳаракатини қилиб қолади, авваллари йўл қўйган камчилигини ҳам шу кезда тузатади. Бинобарин, совхоз дирекцияси ва партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган кенгайтирилган қўшма йиғилишида долзарб уч ойликнинг биринчи ярмида амалга оширилган ишларга якун ясалди ва навбатда турган вазифалар белгилаб олинди. Шунга мувофиқ, биз август ойида ғўза парвариши юзасидан алоҳида тадбир ишлаб чиқдик.

Совхозимиздаги кекса ва тажрибакор деҳқонлар ҳамда мутахассислардан иборат ғўза парваришини кузатиб борувчи комиссия тузганмиз. Комиссия аъзолари эгатма-эгат юриб текшириш ўтказмоқдалар, ғўзаларнинг ривожланиш ҳолатини кўздан кечириб ўз маслаҳатларини ҳамда фикрларини билдирмоқдалар. Шунингдек, парвариш сифатини ҳам синчиклаб кузатиб, аниқланган камчиликларини ўз ўрнида айтиб бормоқдалар ва уларни бартараф этиш юзасидан йўл-йўриқ кўрсатмоқдалар.

Биз ҳар бир агротехник тадбирни бир-бирига боғлаб ва сифатли амалга оширишга аҳамият бермоқдамиз. Бу ўринда ғўза суғоришдаги тажрибамиз хусусида икки оғиз тўхталиб ўтишни лозим топамиз: маълумки, иссиқ кун сайин авжга чиқаётган ҳозирги пайтда ғўзани суғоришда ниҳоятда эҳтиёткорлик зарур. Ўсимликка тунда ёки эрталабки салқинда сув тараш фойдали. Кун қизиб турган пайтда чанқаб турган ғўзага сув очиб юборилса, ўсимликнинг нафас олиши сусаяди, яхши қонмайди, тупроқдаги иссиқ ҳарорат унинг томирига ўтиб зиён етказади. Хўжалигимизда ҳар доим сувчи белгилаш вақтида бу талабга қаттиқ эътибор берилади. Ҳар бир бригада ва звенога ўша ернинг шарт-шароитини, карталарнинг тузилишини, ариқ-зовурларнинг жойланишини яхши билган кишилар сувчиликка ажратилади. Ҳар бир бригада ва звенода икки-учдан тўрт-беш кишигача бош сувчи бўлади, бошқа сувчилар эса уларнинг кўрсатмалари асосида иш юритадилар.

Мана шу масъулиятли паллада совхозимизда 300 дан ортиқ сувчи фаолият кўрсатяпти. Улар иши группа усулида ташкил этилган. Сувчилар меҳнатининг унумли бўлишлиги учун алоҳида ғамхўрлик қилиняпти. Улар учун шийпонларда махсус хоналар ажратилган. Кўрпа-тўшак, уч маҳалдан иссиқ овқат билан таъминлаганмиз. Сув танқислиги юз бераётган бу йилги шароитда Қосимжон Сатимов, Собит Давлатов, Ортиқбуви Маролов сингари ўртоқлар ҳар қатра об-ҳаётни ўсимлик томирига етиб боришига эришмоқдалар ва кунлик нормаларини ошириб бажариб, ўз ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар.

Ҳозир механизаторнинг масъулияти сувчиникидан қолишмайди. Чунки ғўза айни ҳосил тўплаш босқичига кирди. Бундай паллада қатор оралари қанчалик майин ва юмшоқ тутилса, ғўза қуёшдан ва ҳаводан шунчалик баҳра олиб, сершох ва серҳосил бўлиб ривожланади. Совхозимизда 74 та чопиқ ва 4 та «ОТН» трактори бор. Механизаторлар ишини қатъий режа асосида ташкил этганмиз. Масалан, бир бригададаги уч тракторнинг иккитаси узунасига юрса, биттаси кўндалангига юра беради. Механизаторлардан Жўрабой Бозоров, Йўлдошбой Қўлдошев, Мирзаабдулла Тожибоев, Раҳимберди Абдураҳмонов, Неъматжон Исоқов ўртоқлар ўзаро мусобақалашиб ишлаб, юқори сифат ва меҳнат унумига эришмоқдалар.

Мўл ҳосил етиштиришда ғўзани озиқлантириш катта аҳамиятга эга. Лекин биз нормадаги минерал ўғитни ўтган ойдаёқ бериб бўлганмиз. Аммо, бу озиқлантиришни тўхтатдик, деган гап эмас. Энди асосий эътиборимизни маҳаллий ўғитдан янада унумли фойдаланишга қаратамиз. Бунинг учун ҳар бир бригаданинг даласи бошига ғамлаб қўйган маҳаллий ўғит запасини ишга соламиз. Биз жами майдонга август ойида эса икки марта «шарбат» оқизишни планлаштирганмиз. Чунки, маҳаллий ўғит тупроқ донадорлигини оширибгина қолмасдан тупроқда узоқ вақтгача нам сақлаш, сувни иқтисод қилишга ёрдам беради. Шу ой охиригача чеканкани тугаллаймиз ва ғўзани 1,5 марта комплекс ишловдан чиқарамиз ҳамда талабига қараб суғорамиз.

Ўсишдан орқада қолган 350 гектар майдон ғўзасини қўшимча равишда бир марта парвариш қиламиз.

Совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти далада ишлаётганларга етарли даражада маданий-маиший шароит яратиш масаласига жиддий эътибор бермоқда. Мавжуд 25 дала шийпони пахтакорларимизнинг чинакам ҳордиқ жойига, оммавий-сиёсий ишлар марказига айлантирилган. 15 августгача қадар терим машиналари ремонтини тугаллаймиз. Биз ғўза парваришини кучайтириб ҳосилга-ҳосил қўшиш учун кураш олиб бориш билан бирга йиғим-терим мавсумига пухта тайёргарлик кўриб борамиз.

А. ОДИЛОВ,
Поп районидаги Ленин орденли Ленин номли совхоз директори, СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Г. ТОЖИБОЕВА,
партия комитетининг секретари.

Р ҒАФУРОВ,
бош агроном.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ 50 ЙИЛ

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ЗАФАРЛАРИ КЎПАЯВЕРСИН

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

УҚУВЧИЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БРИГАДАЛАРИНИНГ ТАШКИЛОТЧИЛАРИ ВА МУРАББИЙЛАРИНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТУҒРИСИДА

Уқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларини ташкил этишдаги хизматлари ва умумий таълим мактаблари ўқувчиларига меҳнат таълими ҳамда тарбия беришдаги муваффақиятлари учун қуйидагилар **мукофотлансин:**

УЗБЕКИСТОН ССР БУЙИЧА

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Ёқубов Кенжа — Ойбек номли 2-ўрта мактаб ўқитувчиси, Хоразм область Боғот райони.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Равшанов Давлат — Ибн Сино номли 11-мактаб ўқитувчиси, Бухоро область Шофиркон райони.

Тошбоев Мамажон — 8-ўрта мактаб ўқитувчиси, Андижон область, Балиқчи райони.

Усмонов Анвар — «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг механизатори, Фарғона область Киров райони.

Ҳусаинов Нарзи — В. И. Ленин номли 7-ўрта мактаб ўқитувчиси, Самарқанд область Жомбой райони.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Ибрагимов Исрофил Сулаймонович — А. Г. Николаев номли 56-ўрта мактаб ўқитувчиси, Тошкент область Янгийўл райони.

Холмуротов Айтмурод — А. Матросов номли ўрта мактаб ўқитувчиси, Қорақалпоғистон АССР, Хўжайли райони.

Юсупов Ҳошимжон — И. В. Мичурин номли 16-ўрта мактаб ўқитувчиси, Наманган область Норин райони.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИК УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Хўжабеков Саид — М. Горький номли 6-ўрта мактаб ўқитувчиси, Сурхондарё область Термиз райони.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1974 йил 2 август.

НАВБАТ «ЮБИЛЕЙНАЯ» НАСОС СТАНЦИЯСИГА

ҚИЗИЛТЕПА (Бухоро области), 2 август. (ЎзТАГ). Аму-Бухоро машина канали иккинчи навбатининг «Юбилейная» насос станцияси қурилиш майдончасида қурувчилар ва монтажчиларнинг кенгаши бўлди. Кенгашда Шофиркон суғориш шохобчасининг учта агрегатини муддатидан олдин фойдаланишга топшириш юзасидан белгиланган ишларни жадаллаштириш вазифаси муҳокама қилинди.

Гидроқурувчилар станциянинг биринчи навбатини белгиланган муддатидан бир йил илгари — шу йилнинг декабрь ойида ишга тушириш мажбуриятини олишди. «Юбилейная» насос станцияси 1975 йилги вегетацион суғоришлар бошлангунга қадар батамом ишга тушади.

«Ҳамза — 2» насос станциясининг биринчи навбатини бунёд этишда намуна кўрсатган энг яхши бинокорлар ва монтажчиларга қимматли совғалар топширилди.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов иштирок этди.

ДЕҲҚОНЛАР КЕНГАШИ

БУХОРО, 3 август. (ЎзТАГ). Бухоро, Когон, Вобкент, Шофиркон, Ромитон ва Свердлов районлари қишлоқ хўжалик ходимларининг кенгаши бўлди. Кенгашда ғўза парваришининг бориши, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши тўғрисида район партия комитетлари биринчи секретарларининг ахбороти тингланди.

Кенгашни Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев очди.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов нутқ сўзлади.

Кенгашда давлатга 500 минг тонна Бухоро «Оқ олтини» топшириш юзасидан олинган мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш учун ғўза парваришини кучайтириш тадбирлари белгиланди.

ПЎЛАТ МАГИСТРАЛЛАРДА

ЎРТА ОСИЁ ТЕМИР ЙЎЛИНИНГ БОШЛИҒИ СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ А. М. ҚОДИРОВ ҲИКОЯ ҚИЛАДИ

Биз, бу йил кузда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг, шунингдек, қўшни қардош республикалар — Тожикистон билан Туркманистоннинг 50 йиллигини тантанали равишда байрам қиламиз. Ҳозир эса Ўрта Осиё темир йўли бундан ярим аср муқаддам нимага эга эканлигини бир эслаб ўтиш ўринлидир.

Ўрта Осиё темир йўли эксплуатация қилинадиган масофасининг узунлиги ҳозирги 6 минг километр ўрнига ўша вақтда 3 минг километр эди. Рельслар эскириб кетганди, ярим автомат блокировкалар йўқ эди, автомат блокировкалар эса умуман йўқ эди. Эндиликда йўлнинг 82 проценти ана шу техника билан қуролланган, 700 километр масофада эса диспетчерлик централизацияси ишлаб турибди.

Бундан ярим аср муқаддам паровоз асосий тортув кучи эди. Маълумки, айни бизнинг йўлимизда мамлакатда биринчи бўлиб тепловозлар ўзлаштира бошланди, энди эса дастлабки электровозлар қатнамоқда.

Бугунги кунда Ўрта Осиё темир йўли йўл, локомотив, вагон хўжаликларида қўлланиладиган ҳозирги замон машиналари ва автоматларидан иборат. Темир йўлчиларнинг ихтиёрида ахборот-ҳисоблаш маркази бор. Бу ерда сермеҳнат ҳисоблар ечилади, графикларнинг энг яхши вариантлари айтилади, поездларнинг тузиш планлари, вагон оқимларининг энг мақбул йўналишлари тузилади. Янги-янги касби-корлар пайдо бўлди, темирйўлчиларнинг кўпчилиги олий ва ўрта маълумотлидир. Натижада юк ташиш унумдорлиги — ишлаб чиқариш самарадорлигининг бу ҳал қилувчи кўрсаткичи ярим аср мобайнида 21 баравар ўсди.

Ана шу ўзгаришларда Коммунистик партия собитқадамлик билан йўналтирувчи фаолиятининг самараси, ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси, социализмнинг тантанаси яққол кўзга ташланиб турибди. Шу сиёсат туфайли мамлакат экономикаси ҳозирги қудратли даражага эришди.

Темир йўл коллективи тўққизинчи беш йиллик мобайнида дуруст меҳнат қилмоқда. Юк ташиш, меҳнат унумдорлиги, фойда олиш планлари ортиғи билан бажарилди. Юк обороти пландаги ўн икки процент ўрнига 20 процент ўсди. Беш йиллик бошидан буён локомотивларнинг унумдорлиги 7 процент, вагонларнинг унумдорлиги эса 5 процент ортди.

Янги линияларни қуриш ишлари кенг авж олдириб юборилди. Ҳозирдаёқ Қўнғирот—Денов 400 километрли магистрали фойдаланишга топширилди. Бу магистрал Ўрта Осиёдан Волга бўйига, мамлакатнинг марказига ва Кавказга чиқиш учун янги йўл очиб берди. Бутун Ўрта Осиё иқтисодий районида транспорт алоқаси анчагина яхшиланди.

Бу йил Термиздан Қўрғонтепагача бўлган 215 километрлик линия ишга туширилиши керак. Бу линия КПСС XXIV съезди Директиваларида қурилиши кўзда тутилган Термиз—Ёван йўлининг бир қисмидир. Янги магистрал Тожикистоннинг Вахш водийсида ва Ўзбекистон ССРнинг жанубий районларида зўр бериб ривожланиб келаётган экономикага хизмат қилади.

Чоржўйдан Қўнғиротгача бўлган йўл участкасини реконструкция қилиш давом эттирилмоқда. Янги-янги станциялар ва разъездлар қурилмоқда, оралиқ жўнатиш йўллари узайтирилмоқда, диспетчерлик централизацияси ўрнатилмоқда, темирйўлчиларнинг уй-жой шароитлари яхшиланмоқда. — Яқин вақт ичида пўлат йўллар Тахиатош гидроузели тўғони орқали Амударёнинг ўнг соҳилига ўтиб, Қорақалпоғистоннинг пойтахти — Нукусни мамлакатнинг темир йўл тармоғи билан туташтиради.

Ўзбекистон энергетика қувватларининг ўсиши, Тошкент зонасидаги шаҳар атрофи йўлларини электрлаштиришни бошлаб юбориш имконини берди. «Электричка» ҳозироқ Сирдарё станциясига қадар қатнамоқда, бу йил электровозлар поездларни Чорвоқ сув омбори яқинидаги дам олиш зонасига олиб келади. Тез орада электропоездлар Ҳовосгача етиб келади, кейин эса Тошкент узелида шаҳар атрофидаги ҳамма ҳаракат электр тортув кучига кўчирилади.

Темирйўлчилар беш йилликнинг белгиловчи йилини янги муваффақиятлар билан нишонлаш учун интилмоқдалар.

Поездларнинг узлуксиз ҳаракатини таъминлашга вагончилар, йўлчилар, алоқачилар, энергетиклар катта ҳисса қўшмоқдалар. Ибрат кўрсатаётган минг-минглаб йўл ходимларига намуна бўлаётган кишилар орасида Фарғона бўлимининг диспетчери Санобар Хожиматова, Душанба ва Мари машинистларидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Салим Хусаинов ва СССР Олий Советининг депутати Оқмурод Жумаев, Тошкент энергия участкаси контакт шохобчаси электр монтёри Николай Денисов, Самарқанд вагон депосининг слесари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамед Усмонов ва бошқа кўпгина машҳур кишиларнинг номларини тилга олиш мумкин.

Мамлакатнинг бутун халқ хўжалиги сингари транспорти ҳам беш йилликнинг якунловчи даврига қадам қўймоқда. Мусобақа тобора авж олмоқда. Ўрта Осиё магистралининг темирйўлчилари илғор тажриба билан қуролланиб, бутун куч-ғайратларини КПСС XXIV съезди қарорларини бажариш ишига муносиб ҳисса қўшишга сарфлайдилар.

ДЎСТОНА УЧРАШУВ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Совет Иттифоқида дам олаётган Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Г. Гусак билан 1 август куни Қримда учрашди.

Иккала қардош партия ўртасида ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш ва кенгайтириш масалалари Л. И. Брежнев билан Г. Гусак ўртоқларнинг диққат марказида бўлди. Халқаро миқёсда ҳар иккала мамлакатнинг ҳаракатини координациялашга доир муҳим проблемалар ҳам муҳокама қилинди.

Учрашув самимият ва тўла якдиллик вазиятида ўтди.

ТЕМИР ЙЎЛЧИЛАР БАЙРАМИ

2 августда Москвада Бутуниттифоқ темирйўлчилар кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Пўлат магистралларнинг меҳнаткашлари пойтахт жамоатчилигининг намояндалари марказий давлат концерт залида бўлиб ўтган кечага тўпландилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси Фахрий Президиумга баланд рух билан сайланди.

СССР йўллар министри Б. П. Бешчев доклад қилди. У бу йил мамлакат темирйўли транспортида уч триллион тонна-километрдан кўпроқ, яъни беш йилликнинг охирига белгиланган миқдорда юк ташилади, деб айтди. Темир йўлларда беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили планини муддатидан илгари бажариш учун мусобақа кенг авж олди. Темир йўл транспорти ходимлари ўз байрамлари арафасида етти ойлик топширикни муддатидан илгари, 27 июлда бажардилар. Қўшимча равишда 36 миллион тоннага яқин юк ташилди. Юк обороти, меҳнат унумдорлигини ошириш, юк ташиш таннархини камайтириш юзасидан белгиланган топшириқлар ошириб бажарилди.

Йиғилиш иштирокчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига якдиллик билан табрикнома қабул қилдилар.

(ТАСС мухбири).

ҒАЛЛАДАН МЎЛ ҲОСИЛ

ДНЕПРОПЕТРОВСК ОБЛАСТИ ДАВЛАТГА ҒАЛЛА СОТИШ ЮЗАСИДАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИНИ БАЖАРДИ

Днепропетровск область қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари партия XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йилида барча қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун социалистик мусобақани авж олдириб, давлатга ғалла сотиш юзасидан олган мажбуриятларини бажардилар.

Область колхозлари ва совхозлари Ватан омборларига 1151 минг тонна (70 миллион пуддан зиёд) ғалла топширдилар. Бу эса халқ хўжалиги планида кўзда тутилганидан анча кўпдир. Буғдой, арпа, дуккакли дон экинларини харид қилиш юзасидан белгиланган планлар ошириб бажарилди. Давлатга пландан ташқари ғалла сотиш давом этмоқда. Маккажўхори ва ёрмабоп экинларни ҳам ҳисобга олган ҳолда жами давлатга бу йил 1 миллион 400 минг тонна ғалла сотилади.

Шаҳарлар ва саноат марказларидаги саноат корхоналарининг, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг коллективлари ҳосилни ўриб-йиғиб олишда, ғалла ташишда катта ёрдам бердилар.

Область партия ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида баён қилинган қоидалар ва хулосаларга амал қилиб, куч-ғайратларини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишга, уни интенсивлаштиришга қаратмоқдалар, қишлоқ хўжалик йилини муваффақиятли тугаллаш, келгуси йилда мўл ҳосил олиш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, қишлоқ хўжалигини ривожлантириш тўққизинчи беш йиллик план топшириқларини сўзсиз бажариш учун мустаҳкам замин яратиш соҳасида собитқадамлик билан ташкилотчилик ва сиёсий иш олиб бормоқдалар.

СЕМИНАР-КЕНГАШ ТУГАДИ

БУХОРО, 2 август. (ЎзТАГ). Бу ерда ўтказилган икки кунлик семинар-кенгаш ўз ишини тамомлади. Семинар кенгашда «Узсельхозтехника» бирлашмаларига қарашли корхоналар, савдо базалари, район ва область бирлашмалари раҳбарлари ва ходимларидан уч юзга яқин киши қатнашди. Семинар-кенгаш қатнашчилари бирлашма системасидаги ишларнинг ярим йиллик якунларини ҳамда Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятлар бажарилишининг боришини муҳокама қилдилар, шунингдек, Бухоро областида мунтазам ишловчи қишлоқ хўжалик машиналари виставкаси билан, сигирларни механизмлар воситасида соғиб олувчи сут соғувчилар тайёрлаш курсларининг иши билан танишдилар.

Семинар-кенгашда «Узсельхозтехника» корхоналари ва ташкилотларининг ишини янада яхшилашга қаратилган тадбирлар белгиланди.

САККИЗИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ЕТТИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Саккизинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессияси шу йил 6 август куни эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида 5 август куни эрталаб соат 10 дан 14 гача ва соат 15 дан 19 гача, 6 август куни эрталаб соат 9 дан рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 6 августда соат 9 дан 30 минут ўтганда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида ўтказилади.

ОЛТИН КУЗНИНГ ОЛТИН ТЎЙИГА

ТАШАББУСКОРЛАР ЙЎҚЛАМАСИ

Зиммага олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилмоқда? Навбатдаги сўз — «Ташсельмаш» заводининг слесари, Ленин орденли Маҳмуд Мўйдиновга.

«Вақтинг кетгани— нақдинг кетгани», «Йўқолган олтин топилади-ю, бой берилган вақт топилмайди». Шу йилнинг март ойида «Совет Ўзбекистони» газетаси ўзининг бош мақолаларидан бирини халқимизнинг ана шу ҳикматли сўзлари билан бошлагани эсимда. Чиндан ҳам иш вақти — бебаҳо бойлигимиздир. Биз бу бойликни асраб-авайлашимиз, унинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланишимиз керак. Заводимиз ишлаб чиқаришининг кўплаб илғорлари қатори мен ҳам бунга астойдил интилаяпман. Иш вақтини қадрлашга, планларни ошириб бажаришга эришаяпман.

Бир беш йилликда икки беш йиллик нормасини бажариш ташаббускорларининг сафида борлигимдан фахрланаман. Бугун қўлга киритган ютуқларим ва эртага эгаллайдиган марраларимнинг ҳаммаси ўзимга боғлиқ эканлигини яхши тушунаман. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида маъқулланган ташаббусимиз бўйича зиммамга олган мажбуриятимни бажариш йўлида тинмай курашаяпман. Пойафзалчи Саид Раҳимов, тўқувчи Вера Солдатова, шофер Ҳабибулла Абдужабборовларнинг «Совет Ўзбекистони» газетаси «Ташаббускорлар йўқламаси»га берган жавобини ҳаяжонланиб ўқидим. Улар ўз мажбуриятларининг ижроси, эришаётган ютуқлари ҳақида севиниб ёзишибди. Бугун газета минбаридан туриб дадил айтишга арзигулик менинг ҳам ютуқларим бор.

БИР САВОЛГА ТЎҚҚИЗ ЖАВОБ

Тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилига ҳали якун ясалмасданоқ катта зафарни қўлга киритдим. Зиммамга олган шахсий беш йиллик топшириғимни уч йилда ошириб адо этдим. Ташаббусимиз маъқуллангандан буён ҳам анчагина ишлар қилдим. Ҳар сменада кунлик нормамни 200 процентдан кам бажармаяпман. Бир неча кундирки, 1978 йилнинг август ойи учун иш бошладим. Қўлимдан чиққан барча маҳсулотлар аъло баҳоланяпти. Икки киши ўрнига Дурхан Валерия, Анвар Турсунов, Ваҳоб Мамадиевдан иборат уч шогирд тайёрладим. Тунукасозлик слесари касбидан ташқари пресcчиликни ҳам эгаллаб олдим. Ҳозир электр пайвандчиликни ўрганаяпман. Олий партия мактабида сиртдан ўқиб, таълим олаяпман.

Корхонамизда рационализаторлик бюроси ишлари яхши йўлга қўйилган. Мен бюро ишида актив қатнашаяпман. Яқинда бир таклифим ишлаб чиқаришга жорий этилди. Шу беш йилликнинг қолган даври ичида яна иккита рационализаторлик таклифи киритмоқчиман. Пайвандчи слесарь Бурхон Идрисхўжаевни социалистик мажбурият шартларини сифатли бажариш бўйича мусобақага чақирдим.

Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида мажбурият ижроси ҳақида ҳисоб бердик. Ишдаги ҳар бир омад бу ҳозиргача ишга солинмасдан келинаётган резервларни излаб топиб, улардан самарали фойдаланишга боғлиқ. Бунинг ҳеч муболағаси йўқ. Ўтган йили Леонид Ильич Брежнев Тошкентда бўлиб, «Бизда ҳеч қандай ортиқча капитал маблағ сарфламай ишга солса бўладиган резервлар бор, у ҳам бўлса меҳнат интизомини мустаҳкамлашдир» — деган эди. Прогуллар, ишга кеч келиб, барвақт кетишлар, тушликка илгари чиқиб, кеч қайтишлар тўла барҳам топмаган. Яширишнинг ҳожати йўқ. Баъзи ишчилар эрталаб келиб, станокни ишга туширгунча яримбир соат вақтларини бекорга ўтказиб юборишади. Ишдан қайтишда эртанги ишга тайёргарлик кўриб кетишмайди. Бундай ишчилар агар цехда бешта бўлса-беш, ўнта бўлса-ўн иш куни йўқотамиз. Ҳозирги кунда партиямиз меҳнат интизомини мустаҳкамлашни бизнинг энг катта резервимиз деб кўрсатаётганининг боиси ҳам шунда. Биз корхонада ҳам, цехда ҳам интизом масаласига катта эътибор беряпмиз.

Ишдаги омадимизнинг яна бир асосий сабаби — ишчиларимизнинг ўзаро дўстлигидир. Бригадамиз аъзолари бир-биримизни ғоят ҳурмат қилишга, тушунишга, кези келганда қўллаб-қувватлаб юборишга ҳаракат қиламиз. Кўпчилигимиз ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб, билим олаяпмиз.

Бу йил республикамиз пахтакорлари 5 миллион тонналик «оқ олтин» хирмони яратиш ишқида тер тўкаётир. Ҳали тарих билмаган шу қадар юксак хирмон бу йилги олтин кузнинг «оқ олтин» тоғи бўлади. Биз ҳозир ана шу олтин кузнинг олтин тўйи бўсағасидамиз. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини нишонлаш тараддудидамиз.

Пахта териш машиналари тайёрлашни кўпайтиришга муносиб ҳисса қўшиб, яқинлашиб келаётган ана шу кузимизнинг олтин тўйи кунлари меҳнат календаримда 1978 йилнинг сентябрь—октябрь ойи саҳифаларини очишга бел боғладим.

Танишинг: Дилбар Мусинова. Мусобақа пешқадами. Белгиловчи йил топшириқларини барвақт ва ошириб бажаришга аҳд қилган. Ҳозир октябрь ойи ҳисобига иш бажаряпти. Самарқанд уй-рўзғор холодильниклари заводининг зарбдор ишчиси. А. Тўраев фотоси.

Бугун—Бутуниттифоқ темир йўлчилар куни

МЕҲМОННАВОЗ ДАРГОҲ

РЕПОРТАЖ

Меҳмоннинг таъби нозик бўлади. Фақат тўкис дастурхон билан меҳмоннинг кўнглини оламан, дегувчилар янглишади. Меҳмоннинг ўзига яраша бошқа жиҳатлари бўладики, шулар ўрнига қўйилмаса, унинг еган-ичгани татимайди. Бир киши йўлга чиқадиган бўлса, уч-тўрт нафар киши кузатгани отланиши шундан. Биз ана шундай меҳмондўст коллективда бўлдик. Бу ерда бир йўловчининг сафарга йўллагунча ўнлаб, ҳатто юзлаб кишилар тараддудда.

Улар шарафли касб эгалари — темир йўлчилар. Буларнинг касби ўта масъулиятли. Негаки, ҳар бир йўловчи шошиб туради. У билет олиши, келадиган поездни сабрсизлик билан кутиши, юк-анжомини топшириши ёки уни сақланадиган камерадан олиши, вагонига чиқиб, ўзига белгиланган жойни эгаллаши керак. Шунгача ўтган тайёргарлик йўловчи учун ташвишлиги сир эмас. Темир йўлчилар шу ташвишга шерик. Ҳар бир йўловчини кузатиб қўйгунча жонсарак.

Кеча шулар даврасида бўлдик. Байрам билан табрикладик. Ишлари билан танишдик. Меҳнат муваффақиятлари тўғрисида тик туриб бўлсада «икки оғиздан» суҳбатлашдик. Тошкент пассажир станцияси коллективи олинган социалистик мажбуриятларни бажариш йўлида мардона меҳнат қилиб Бутуниттифок темир йўлчилар байрамига муносиб меҳнат совғалари ҳозирлашди.

Келинг, яхшиси бу ҳақда уларнинг ўзидан эшитинг.

Абдуҳалим РАҲИМОВ, — станция бошлиғи: — Айни кунлар темир йўлчилар учун тиғиз палла. Йўловчилар кўп. Уларнинг ҳожатини чиқариш учун коллективимиз ҳақиқатан ҳам тер тўкиб ишлаяпти. Биров отпускасида оромгоҳга ошиқади, бошқалар турли юмуш билан республикамиз, мамлакатимизнинг узоқ-яқин шаҳарларига етиб бориш ҳаракатида. Уларга яхши хизмат кўрсатиш, очиқ чеҳра билан кутиб олиб, мамнун кузатиб қўйиш биз учун энг шарафли иш.

Коллективимиз шу бурчини қалбдан англаган ҳолда меҳнат қилиб, йўловчиларга маданий хизмат кўрсатишнинг турли формаларидан фойдаланяпти. Натижада йўловчилар ҳам хурсанд, станциямизнинг иқтисодий-техника кўрсаткичлари ҳам тобора яхшиланиб бормоқда. Станциямиз темир йўлчилари байрам шарафига олган мажбуриятларини оширтириб бажардилар. Етти ойлик план муддатидан илгари адо этилди. КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан ғайрат билан меҳнат қилиш натижасида кейинги олти ойда йўловчи ташиш топшириғи мўлжалдаги 101 процент ўрнига 105,1 процент қилиб адо этилди. Станциямиз иккинчи квартал социалистик мусобақасида ғолиб чиқиб, Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси ва темир йўлчилар касаба союзининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди. Июнь ойи якунлари бўйича эса коллективимиз бўлинманинг «Ҳурмат тахтаси»га ёзилди.

Алексей ЦЕПЛЯКОВ, станция навбатчиси: — Тошкентнинг қўш дарвозаси бор: бири авиация дарвозаси, иккинчиси — темир йўл вокзали. Ҳар кеча-кундузда ўнлаб поездлар, минглаб йўловчилар келиб кетади. Темир йўлчилар бу мураккаб вазифани шараф билан бажаришга интилиб, ишлаб чиқаришда янгидан-янги зафарларга эришмоқдалар. Станция меҳнат унумдорлигини орттириб бажариб, планга қўшимча фойда оляпти. Ҳар бир йўловчини қабул қилиш ёки жўнатиш таннархи пландаги 1 процент ўрнига 1,1 процент арзонлашди. Меҳнат унумдорлиги 3,8 процент ортди. Юк жўнатиш 106 процент бажарилди. Бу, бизнинг ўз байрамимизга тайёрлаган меҳнат совғаларимиздир.

Марта ВЕРШАДСКАЯ, билет сотувчи: — Йўлга чиқиш билет олишдан бошланади. Шунинг учун ҳам билет сотиш ишларини такомиллаштириш тадбирларини кўрмоқдамиз. Бу эса, билет сотишни тезлаштириш, кўпайтириш имконини беряпти. Станциямиз маъмурияти йўловчиларга қулай бўлсин, деб билет сотишнинг прогрессив усулларига кенг амал қилаётир. Жумладан, билетларни уйларга етказиб бериш, корхоналар, санаторийларга олиб бориб сотиш йўлга қўйилган. Йўлга чиқувчиларнинг кўнглини хотиржам қилиб қўйиш мақсадида бир неча кун аввал билет сотиш яхши самара бермоқда. Бундай йўл билан 230 мингдан зиёд билет сотишга эришдик. Биз илғор билет сотувчиларнинг яхши тажрибаларини муттасил оммалаштириб борамиз.

Абдукарим РАҲМОНОВ, поезд тузувчи: — Поезд тузиш темир йўлда машаққатли ишлардан ҳисобланади. Прогрессив иш усуллари, илғор тажрибаларга амал қилиб, вагонларни тезда саралаб, поезд составини тузиш ишларини такомиллаштириб боришга муваффақ бўляпмиз. Поездларнинг график бўйича қатновини таъминлашда поезд тузувчиларнинг ҳиссаси катта. Агар биз ҳар дақиқадан самарали фойдаланмасак, поезд тузиш кечикади, яъни поездлар графикдан чиқади. Графикдан чиқиш — темир йўл ишини қийин аҳволга солишини, поездлар ҳаракатининг бузилишини тасаввур этиб кўрингга! Биз шунинг олдини олишга даъват этилганмиз. Ҳамкасбларим Евгений Биткеевич, Юсуф Ёқубовлар станциямизнинг энг тажрибали поезд тузувчилари ҳисобланади. Шундай темир йўлчиларимизнинг маҳорати, тезкорлиги, ишчанлиги туфайли поездлар ўз вақтида жўнатилмоқда, уларнинг манзилларга ўз вақтида етиб бориши таъминланяпти.

Темир йўлчиларнинг бу шарҳлари станция коллективининг ғайрат-шижоатидан, йўловчиларга маданий хизмат кўрсатишни яхшилаб бориш билан тўққизинчи беш йиллик тўртинчи йили марраларини муддатидан илгари эгаллаш учун жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилаётганлигидан далолат беради. Бу ерда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақа қизғин давом этмоқда.

Станцияни айланиб яна бир қанча темир йўлчилар билан ҳамсуҳбат бўлдик. Улар турли касб эгаларининг аҳил бўлиб меҳнат қилишаётганлигини, ўзаро ёрдам, мусобақада туғилган янгиликларни оммалаштириш самаралари ҳақида ҳаяжонланиб ҳикоя қилишди. Поезд қабул қилиб-жўнатувчи Роза Боргнинг хизматидан ҳамма хурсанд. Диспетчерликда Асад Раҳимов тажрибалари қўл келмоқда. Сигналчи Ҳалима Каюмова кўп йиллардан буён матонатли меҳнат қилиб, коллективнинг иззат-икромига сазовор бўлмоқда. Вокзал навбатчиси Шомақсуд Акбаров ҳамма ишларни батартиб ташкил қилиши билан мақтовли.

...Пойгадан қайтган отдек пишиллаб, гурсиллаб поезд келди. Яна темир йўлчилар ўз постларида сергак туриб топширилган ишни садоқат билан бажаришга киришдилар. Ҳар куни шундай. Кундузи ҳам, кечаси ҳам шундай.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

«Мамлакатимиз халқ хўжалигига кўплаб кўтарма механизмлар етказиб берамиз!» Тошкентдаги «Подъёмник» заводи машинасозларининг белгиловчи йил аҳди шундай. Аҳдга яраша меҳнат қилаётган корхона ишчилари социалистик мусобақани тобора қизитмоқдалар. Суратда: Илғор ишчи, коммунистик меҳнат зарбдори Николай Екимов.

М. Нуриддинов фотоси.

СИФАТНИ БОШҚАРИШ ПРОБЛЕМАЛАРИ

ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИГА КЎМАКЛАШУВЧИ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретари И. Г. Анисимкин раислигида фан-техника тараққиётига кўмаклашувчи Республика кенгашининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Рига, Минск, Львов илғор саноат корхоналарида тўпланган тажрибаларни кенг ёйиш ва улардан самарали фойдаланиш масалалари ҳамда кўпгина министрликлар, ташкилотларни ўз ичига олган халқ хўжалиги пахтачилик комплексида сифатни бошқариш проблемалари атрофлича муҳокама қилинди.

Кенгаш республика автоматлаштирилган бошқариш системаси (РАСУ)нинг маҳсулот сифатини бошқариш бўйича ёрдамчи системаси Ўзбекистоннинг бир қанча корхоналарида жорий этилганини қайд этди. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, ҳозирги пайтда пахтачилик комплексида стандартлар кўзда тутилгандек татбиқ этилмаётир. Шу муносабат билан СССР Госстандартининг Ўзбекистон бошқармаси Бутуниттифоқ стандартлаш илмий-тадқиқот институти билан ҳамкорликда «Пахта» комплекс стандартлаш программасини ишлаб чиқди. Бу борада тегишли тадбирлар белгиланиб, энг муҳим ишлар бўйича фаолият масштаблари аниқланди. Сифатни бошқариш системасини ташкил этишда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Кибернетика институтининг ҳисоблаш маркази, Тошкент халқ хўжалиги институти коллективлари ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшганликлари таъкидланди.

Йиғилишда авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг метрологик хизматида тўпланган тажрибалар республика экономикаси учун катта аҳамиятга эга эканлиги ва электрон техника, тракторсозлик, «Ташкенткабель» заводларида, «Юлдуз» тикувчилик фирмасида ҳамда қатор бошқа корхоналарда бошқариш системасидан фойдаланилаётганлиги қайд этилди. Бу ишни такомиллаштириш шарофати билан яхши натижалар қўлга киритилмоқда, кўплаб маҳсулотлар сифат белгиси аттестациясидан муваффақиятли ўтаётир.

Кенгашда эришилган ютуқлар билан бир қаторда ҳали бу соҳада қатор камчиликлар мавжудлиги тилга олинди. Хом ашё, материаллар, маҳсулотлар сифати баъзи ҳолларда давлат стандартлар нормаларига мос келмаётир. Кенгашда юқори самарадорли сифатни бошқариш комплекс системасини ташкил этиш программасининг фаолияти муҳокама қилинди. Шунга тааллуқли илғор тажрибага эга бўлган асосий корхоналар аниқланди. Тошкентда ташкил этилаётган республика стандартлаш ва метрология илмий-тадқиқот институти катта роль ўйнамоғи керак. Кўмаклашувчи кенгаш республика радиоси, телевидениеси ва матбуотида маҳсулот сифатини ошириш мусобақасида тўпланган тажрибаларни кенг пропаганда қилишни лозим топди.

Фан-техника тараққиётига кўмаклашувчи кенгаш Ўзбекистон ССР Халқ хўжалик ютуқлари виставкасида оғир ва қўл меҳнатини механизациялаштириш тўғрисида ҳикоя қилувчи кўргазма ташкил этиш ҳақида қарор қабул қилди.

ДАВР МЕНИНГ ТАҚДИРИМДА

МЕҲНАТ ШАРОФАТИ

Меҳнат ҳамиша инсоннинг йўлдоши бўлган. Лекин меҳнаткаш одам ҳар вақт ҳам қадрланавермаган. Мен бу борада эртаю-кеч ишлаб, бир бурда нонга корни тўймаган, ёлчитиб кийинмаган, ёлчитиб кун кўрмай, хўрланиш ва таҳқирланишларга маҳкум этилган қўли қадоқ, заҳматкаш ўтмиш меҳнат кишиларини кўзда тутяпман.

Бу оддий ҳақиқатлар ҳозирги давр учун эртакдек туюлади. Чунки меҳнат кишиси ҳозирги даврнинг олди одами. Меҳнаткаш иззат-ҳурматда, унинг кўкси меҳнат шон-шуҳрати ордени ва медаллари билан тўлган.

Меҳнат кишисига билдирилган бу иззат инқилобнинг меваси, инсоният камолотининг ёркин шўъласи, давр шарофати эмасми?!

Оддий кетмончининг қизиман. Меҳнат фаолиятимни мен ҳам кетмон чопишдан бошлаганман. Мана энди энг замонавий пахта териш машинасини бошқаряпман, бригадирман. Синглим Инобат Охунова ҳам пахтакор. Чўлда гектар-гектар ер ўзлаштираётган катта совхозга директор. СССР Олий Советининг депутати. Бу мисол фақат биргина бизнинг оддий колхозчи оиламиздан етишиб чиққан икки аёл иқболи. Бундай тақдири порлоқ, эл назарига тушган хотин-қизларимиз республикада озмунчами?!

Аёл тақдири, аёл бахти ҳақида ўйга толаман. Тўрт девор ичида заъфарон бўлиб, ҳадди-шукуҳи шу тўрт девордан қилча оша олмаган ўзбек аёли бугун ҳукумат аъзоси... Ўз қишлоғидан нарини кўролмаган ўзбек қизи, бугун дунё кезиб, ўз меҳнат тароватини жаҳонга кўз-кўз қиляпти. Бутун олам унинг иқболига, шижоатига тасанно айтмоқда. Ҳа, ким эди-гу, ким бўлдик. Чиндан ҳам биз чин маънодаги бахти кулиб боққан давр кишилари эканимизни фахр ёғдуси билан қайта-қайта тилга оламиз.

Ҳар гал Москвага борганимда, Кремлни айланаман. Доҳиймиз В. И. Ленин мавзолейини зиёрат қиламан. Шундай ажойиб замонамиз, бахт-иқболимиз чироғини биринчи бўлиб ёққан мўътабар инсон сиймоси қаршисида таъзим қиламан. Бизни деб, келажакни деб зулмат кишанларини парчалашга отланганлар, зулмат ичида яшаб туриб, шу зулматни чок-чокидан пора-пора қилишга бахшида бўлганлар тимсолини қалб тўримдан ифтихор билан ҳар гал ўтказаман. Улар йўлчи юлдуз, улкан ишларимизнинг илҳомчиси. Улар ҳаёт булоғи! Биз уларнинг ишончини, орзу-умидларини камоли-эҳтиром билан оқлашга интиламиз. Уларнинг хотирасини ишдаги ютуқларимиз билан абадийлаштиравераммиз.

Л. И. Брежнев пахтакорларни олтин қўллар деб атади. Бу оддий меҳнат кишисига берилган яна бир олий сифат, юксак баҳо. Бу бежиз эмас. Ахир, бу олтин қўллар мўъжизалар яратяпти, бу олтин қўллар тенглик, тинчлик, озодлик ва фаровонлик диёрининг жамолини очяпти. Партия ва ҳукуматимиз ерни ҳам, сувни ҳам, техникани ҳам марҳамат деб, ихтиёримизга топшириб қўйибди. Ташаббусларимизга қанот бериб, руҳлантириб турибди, қўллаб-қувватлаяпти. Масъул ўринларга, участкаларга бошлиқ қилиб тайинлаяпти. Бу, албатта, янги-янги ишларга отлантиради, иккинчи томондан эса кишига катта масъулият ҳам юклайди.

Очиқ айтиш керак, баъзи ўринларда биз ишончни тўла-тўкис оқлаяпмиз, деб айтолмаймиз. Халқ ва партия-ҳукуматимиз ишончини баъзи ўринларда суиистеъмол қилаётган, шуҳратлар олдида эсанкириб қолаётган, лавозимидан ўз шахсий манфаатлари учун фойдаланаётган шахслар ҳам йўқ эмас.

Элнинг қаҳри ёмон бўлади. У кишини меҳнатига яраша кўтаради ҳам, қилмишига яраша кўтариб ерга уради ҳам. Ҳеч ким, ҳеч қачон бир муддат қилган меҳнати билан абадий шуҳрат қозониб қололмаган. Меҳнат поёнсиз, чексиз бир пиллапояки, унга кўтарилиб борганинг сайин кўтарилаверасан.

Шуҳратни, сенга бўлган ишончни фақат ва фақат ҳаётинг борича она ерни севиб, она ерни ардоқлаб, одамларга муҳаббат билан қараб, қўлингдан келганича улардан меҳнатингни аямай яшаганингдагина абадий сақлаб қоласан.

Ҳар қандай давлат ишлари, кечиктириб бўлмайдиган муҳим ишлар бўлганда ҳам, шу ишларнинг орқасида турган одамларни унутиб бўлмайди. Биз шу одамлар деб, уларнинг келажаги деб яшаётган эканмиз, бу ҳаётий масалаларни бир муддат ҳам эсдан чиқаришга ҳаққимиз йўқ.

Масаланинг биринчи томони бу бўлса, иккинчи томони,— бу одамларнинг ўзлари, бир-бирларига муносабати, уларнинг давримизга, ўз тақдирларига муносабати ҳам катта ҳаётий проблема.

Ҳеч эсимдан чиқмайди ва ҳамон ўша кунларни ҳам ҳаяжон, ҳам бироз афсус билан эслайман. Пахта териш машинасига янги ўтирган кезларим. Кунига талайгина хотин-қизлардан хат олардим. Баъзилари шахсан учрашиш учун атайлаб келишарди ҳам. Улар бир овоздан механизатор бўлишга аҳд қилишганини айтишарди. Мен издошларимиз кўпаяётганидан ўзимда йўқ қувонардим. Механизаторлик курсини битирган қиз-жувонлар ҳам, механизатор бўлиб ишлаганлари ҳам кўп бўлди. Лекин улардан охиригача ўз сўзларида турмаганлари ҳам бўлди. Шундан кейин мен ўз касбимиз ҳақида ўйлаб қолдим. Эҳтимол, ўша ўз аҳдида турмаганлар механизаторлик — бу машинага ўтиришу, уни ғириллатиб ҳайдаб кетавериш деб ўйлашгандир. Ҳар касбнинг ўзига яраша машаққати бўлади. Улар механизаторликнинг ўзига хос инжиқликларига бардош беролмадилар. Бу ишнинг ҳавосини ололмадилар. Мен бу ҳатти-ҳаракатни ҳалоллик, ўз касбига садоқат деб тушунолмайман. Аввало бу кишидаги иродасизлик, қолаверса, касбни кўр-кўрона танлаш оқибатида шу касбни оёқ ости қилиб ташлаб кетишлик, давримизнинг қадрига етмаслик, давлатимизнинг уларни ўқитиш учун сарфлаган неча минг сўмларини сувга оқизиш деб тушунаман.

Партия ва ҳукуматимиз биз хотин-қизларнинг ҳаётдаги ўрнимиз, келажагимиз ҳақида ҳамиша оталарча ғамхўрлик қилиб келади. Яқинда бўлиб ўтган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV пленуми бунинг ёркин мисоли. Пленумда биз хотин-қизлар ҳақида, бизнинг ишларимиз, тақдиримиз ҳақида жуда яхши, ўринли гаплар бўлди. Биз ҳам ўз навбатида бундай ғамхўрликларга яхши ишларимиз, жонажон Ватанимиз, халқимизга бўлган чексиз садоқат ва фидоийлик билан жавоб бермоғимиз лозим.

Механизация ўз шарофатини кўрсатгани ҳаммага аён. Бу йил ўтган йилдагидан кўп ҳосил оламиз, деган ваъдамиз бор. Илғор механизацияга суянар эканмиз бу ваъданинг албатта устидан чиқамиз. Районимиз бўйича 21 та механизатор хотин-қиз ишламоқда. Яна 30 йигит-қиз механизаторлик курсини битириш олдида. Улар эл-юрт олдидаги бурчларини яхши тушунишади ва садоқат билан ишлашади, деб ишонаман.

Бугунги механизатор — бу қишлоқ интеллигенти. Ўқимишли одам, ижодий шахс. Энг муҳими — у меҳнат кишиси.

Инсон учун меҳнатнинг нафосатини ҳис қилиб, уни севиб қолишдек, меҳнат шарофатини татишдек буюк бахт бўлмаса керак.

Турсуной ОХУНОВА,
Чиноз райони, Пахтачи қишлоқ Советидаги Киров номли колхознинг комплекс механизациялашган бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

УЛУҒ ВАТАН УРУШИ ҚАҲРАМОНЛАРИ ИЗИДАН

Довюрак шифокор

1942 йилнинг қиши совуқ келди. Тиш-тирноғигача қуролланган немис қўшинлари Сталинграднинг кулини кўкка совуриш тўғрисидаги Гитлернинг буйруғини бажаришга киришганди. Жанглар қизигандан-қизиб борарди. Бундай пайтларда З. Дўстмуҳамедов ва ҳамшираларда на уйқу ва на ҳаловат бўларди. Улар бир кунда 200-300 ва ҳатто 600-700 жангчи ярасига малҳам қўйишар, зарур бўлганда дўлдай ёғаётган ўқлар остида оғир ярадорларга қон қуйишарди. Улар учун ҳаётга, жанговар постига қайтган солдатнинг меҳр билан боқиши-ю, раҳмати ҳамма нарсадан улуғ ва муқаддас эди.

Совет қўшинлари мудофаадан шиддатли ҳужумга ўтдилар. Энди ҳар бир жангчининг йўлини ғалабага ишонч, умидворлик машъали ёритиб турарди.

Тушликка команда берилганда 6-гвардиячи армия 67-

ЛАВҲА

ўқчи дивизиясининг солдатлари окопларда бўлғуси операцияга шай ҳолда турардилар. Онда-сонда эшитилиб турган дайди ўқларнинг овози ҳам бир зум тиниб қолди. Тўпларнинг шердай наърасига ўрганиб қолган Зокирга бу сукунат даҳшатли бўлиб туюлди. Чунки бундай жимлик орқасидан ҳаммаёқни замбаракларнинг гумбур-гумбури-ю, ажал уруғларининг момақалдироқ чақмоғидек совуқ шарпаси босиб кетишини у яхши биларди. Шундай пайтларда ҳарбий врач серқуёш она юртини, ёр-у дўстлари ва жанг хотираларини эслаб, хаёлга ботишни хуш кўрарди.

— Сталинградда бўлган бир воқеа ҳеч эсдан чиқмайди, — деб эслайди у, — трактор заводи вақтинча ишламасди. Оғир яраланган бир жангчини хавфсизроқ жой, деб шу ерга олиб кириб даволаётган эдик, немисча сўзлар қулоғимизга чалинди. Тўппонча ўқталиб, қўшни цехга югурдим. У ерда уч гуруҳга бўлинган душман нима устидадир баҳслашишарди. «Ажалим шу ерда етган экан-да» деб хаёлимдан ўтказдим. Жуда бўлмаса икки-учтасини ер тишлатиб, кейин ўлсам ҳам майли деб, бор кучим билан қичқирдим:

— Қўлларингни кўтар!

Худди шу буйруқни кутиб тургандай, уларнинг ҳаммаси бирин-кетин қўлларини кўтаришди, қуролларини ташлашди. Тўдадан нимжон, силласи қуриган бир немис ажралиб, менга яқинроқ келди-да, рус талаффузини бузиб:

— Бизнинг сизга асир тушади... Шунга қарор бердик. Гитлер капут, — деди.

Анча ўзига келган ярадор жангчини вақтинча шу ерда қолдиришга тўғри келди. Асирларни сафга тиздик. Йўлда учраганлар бизга меҳр ва ҳавас билан, асирларга эса қаҳр-ғазаб билан қараб қолишарди.

Қўмондонлик «ўлжа»мизни мамнуният билан қабул қиларкан, улар ичида унвони каттароқ — подполковник:

— Балли, сизларга! Мукофотга лойиқсизлар. Ҳали булар ичида бизга муҳим маълумот берадиганлари топилади, — деди.

Ўша кунлари олға томон ҳаракатларимиз метрлаб ўлчанаётганлигига қарамай, совет кишиларининг букилмас иродаси, матонати ҳамма нарсадан кучли эканлиги жаҳонга маълум бўлиб қолган эди. Шуларни эслаганингда кучингга куч қўшилганлиги, фашистларга нафратинг ўн чандон ошганлиги, кечаги ишғол қилган марранг бугун анча орқада қолиб кетганлигини ҳам сезмай қоларкансан, киши.

Сал нарида отилган замбарак ўқидан у гаранг бўлаёзди. Жангчилар тишни-тишга қўйиб кутаётган навбатдаги операцияга сигнал берилган эди. Командирнинг «Олға-а»сидан сўнг бир зум ўтгач, окопларда ҳеч ким қолмади.

• • •

З. Дўстмуҳамедов Белгород — Курск йўналишидаги немисларнинг ёзги кампаниясини барбод қилишда, Витебскнинг шимоли-ғарби, Полоцкнинг жануби-ғарби ҳамда Иваново, Шауляй, Невель шаҳарларида душманнинг узоқ муддатли мудофаасини ёриб ўтишда фаол иштирок этди. Соғлиғини вақтинча йўқотган юзларча Ватан ҳимоячиларини жанговар сафга қайтарди, ҳаётидан умидини узган ўнлаб кишиларга қайтадан умр бағишлади.

Ўндан ортиқ орден ва медаллар билан мукофотланган Зокир ака Дўстмуҳамедов ҳозир ҳам ўзи эъзозлаган, меҳр қўрини бағишлаган касбида — республика Ички ишлар министрлигига қарашли медицина-санитария бўлимларидан бирида даволовчи врач бўлиб ишламоқда. Олти фарзандидан икки тўнғичи ота изидан боряпти.

А. МАННОПОВ.

Ўзбекистон бўйлаб...

● НАМАНГАН

«Наманганводстрой» тресты коллективи йил бошидан бери пландан ташқари миллион сўмлик иш бажарди. Портлатувчилар билан биргаликда рекорд даражада қисқа муддат — уч ой ичида қурилаётган Катта Наманган каналининг энг қийин участкасида қарийб 7 километрлик ўзан қазиб бўлинди.

Кўпчилик гидроқурувчиларнинг меҳнат календарида ўнинчи беш беш йиллик бошланган. Бульдозерчилардан М. Эгамбердиев билан Р. Тошпўлатов, экскаваторчи Р. Ирисмамбетов 1976 йилнинг март ойи ҳисобига меҳнат қилишмоқда.

● ҚАРШИ

Қарши районининг сабзавотчилари кечки сабзи уруғини сепишга киришдилар. Ўтган йили 200 центнердан ҳосил берган «сариқ мирзойи» районлаштирилган нав уруғи сепилмоқда.

«Партия XXII съезди» совхозида Тўхта Ҳасанов бригадаси иккинчи марта сабзавот экишга киришди. Сабзавотчилар ерни обдон қондириб суғориш ва озиқлантириш ҳисобига 30 гектар ернинг ҳар гектаридан 250 центнерга етказиб сабзи ҳосили олишни мўлжаллаб қўйдилар. «Қарши» ихтисослаштирилган совхозининг сабзавотчилари ҳам экиш-тикиш ишларини бошлаб юбордилар, бу ерда механизаторлар қайта ускуналанган чигит сеялкаларидан фойдаланмоқдалар.

● БУРЧМУЛЛА

Тошкент областининг Чотқол тоғ ёнбағирларида, Чорвоқ сув омбори яқинида Ўзбекистонда биринчи «Чорвоқ» қимиз-асалчилик совхози тузилди. Совхоз ўзининг дастлабки маҳсулоти — тўрт тонна қимизни Ғазалкент сут заводига жўнатди. Заводда бу шифобахш ичимлик ярим литрлик шишаларга қуйилиб, дам олиш уйларига ва Ғазалкент меҳнаткашларига етказиб берилди. Хўжалик эндиликда 750 центнер қимиз тайёрлашни мўлжаллаб қўйди. Келгусида бу хўжалик йилига қарийб икки минг центнерга қадар қимиз ишлаб чиқара бошлайди.

Ҳозир хўжаликда 1400 асалари уяси бор. Яқин йиллар ичида уларнинг сони икки баравар ошади.

● БУХОРО

Бу ерда ҳаваскор рассомлар чизган суратлар кўргазмаси очилди. Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган бу кўргазмада юзлаб тасвирий, графика ва амалий санъат асарлари бор. Графикачи Ю. Ҳакимов ўз ишларида замонавий Бухорони акс эттирган. Колхоз рассоми С. Шукруллаев Бухоро диёри буюк фарзандларининг суратлари туркумини кўргазмага қўйди.

Улкамиз ноз-неъматлари

БОҒЛАР ЧОРЛАЙДИ

Серқуёш Ўзбекистонимизда ғарқ пишиқчилик. Боғ-роғларнинг, полизларнинг файзи ўзгача. Полиз пушталарида қовун-тарвузлар думалаб ётибди. Амири, босволди, чўгири, оқ қовунлар хушбўй ҳид таратади. Олма, олхўри, шафтоли дарахтлари ҳосил юкидан ерга тегай дейди. Мевалари эса қуёшдан нур эмиб, товланиб бол тўплаяпти, шира йиғяпти. Қирмизи олмаларни айт майсизми, юзларида тарам-тарам камалак жилваси. Она-Ватан дастурхонига 7000 тонна узум, 3500 тонна мева топшириш мажбуриятини олган йирик боғдорчилик совхози «Қибрай»да ҳам мевалар ғарқ пишди...

«Қибрай» совхози фақат республикадагина эмас, Иттифоқимизда ҳам таниқли. Соҳибкорлар етиштирган гилос, олча, шафтоли, олхўри, олма, узумларнинг мазасини татиганлар дармонда, татимаганлар армонда. Шунинг учун ҳам совхоз ҳар йили москвалик, уралик, узоқ шарқлик, сибирлик биродарларимизга тонна-тонналаб ноз-неъматлар жўнатади. Ўтган йили совхоз боғларида етиштирилган олма, узум, олхўри ва бошқа меваларнинг минг тоннага яқини биродарларимиз дастурхонига тортиқ қилинди. Баҳор кезларида сават-сават қулупнай ҳам Иттифоқимиз шаҳарларига юборилди. «Қибрай» мевалари монгол дўстларимизга ҳам манзур. Кардош Монголия Халқ Республикасидан «Қибрай» совхозига, ширин-шакар меваларни тортиқ қилган соҳибкорлар номига келган миннатдорчилик хатлари шундан далолат беради.

Совхоз миришкорлари олдида бу йил масъулиятли вазифалар турибди. Улар мева топшириш бўйича беш йиллик планни тўрт йилда бажаришдек орзу билан ишлашяпти. Улар беш йиллик планга кўра 11316 тонна мева етказиб беришлари керак. Совхоз боғбонлари ўтган уч йилда 7500 тонна мева топшириб қўйдилар. Бу йил эса беш йиллик марра эгалланади. Бу Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик шонли юбилейига совхоз миришкорларининг муносиб совғаси бўлади.

Совхоз боғбонлари ҳозиргача шаҳарликлар дастурхонига 1000 тонна мева тортиқ қилдилар, шундан 250 тоннага яқини Иттифоқимиздаги биродарларга жўнатилди.

Боғбонлар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун ишни қишлик қировлик кунлардан бошлашди. Ҳар бир дарахт меҳр билан парвариш қилинди, вақтида ўғит берилди ва ҳашаротга қарши дори сепилди. Аммо, баҳор инжиқ келди. Деҳқонлар бу қийинчиликларни ҳам мардонавор енгдилар.

— Ҳеч қачон баҳорги ишлар шу йилдагидек тезкорлик билан ва сифатли бажарилмаган эди. Ҳамма алоҳида ғайрат ва ташаббус билан ишлади, — деди совхоз партия комитетининг секретари Иброҳим Измоилов.— Ҳозир ҳам шундай. Пишган мевалар пешма-пеш териб олиняпти.

Беш йиллик маррани тўрт йилда эгаллашга сўз берган миришкор деҳқонлар ғайрат отига қамчи босишяпти. Мева терилмоқда. Машиналар карвони уни пешма-пеш шаҳарликлар дастурхонига ташияпти. Мева териш ва жўнатиш, айниқса Юсуф Ёқубов, Ёқуб Мираҳмедов, Воҳид Ҳакимов, Умри Улуғхўжаева бошлиқ бригадаларда яхши ташкил этилган.

Совхозда кечки мева дарахтлари ва токлар алоҳида назорат қилиняпти. Талабига қараб озиқлантириляпти ва суғорилаётир. Шунинг учун ҳам кузги меваларнинг ҳосили бўлиқ.

Эл дастурхонини йил сайин ширин-шакар мевалар билан тўкин-сочин қилаётган танти соҳибкорларнинг қўллари дард кўрмасин!

Ю. ЗИЁДОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.
Тошкент область,
Орджоникидзе райони.

Суратларда: (юқорида) Линора Умметова олма теряпти. Пастдаги суратда (чапдан) бригада бошлиғи Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Умри Улуғхўжаева ва Марям Эрматова, Дилбар Охунова, Саодат Абдураҳмоноваларни кўриб турибсиз.

Ж. Тўраев фотолари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллик, самарали ишлари, республика қишлоқ хўжалигини механизациялаш соҳасидаги хизматлари учун машина-трактор паркини ремонт қилиш ва ишлатиш Бутуниттифоқ давлат илмий тадқиқот технология институти Ўрта Осиё филиалининг директори Виктор Владимирович **Терентьевга** «Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалигининг хизмат кўрсатган механизатори» фахрий унвонини берди.

* * *

Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва ўқитиш, республика қишлоқ хўжалигига мутахассислар тайёрлаш соҳасида эришилган муваффақиятлар учун В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ҳузуридаги олий ўқув юртлари ўқитувчиларининг малакасини ошириш факультети декани Муҳаммаджон Қиличевич **Ҳолиқовга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» фахрий унвонини берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва хўжалик органларидаги кўп йиллик, самарали ишлари учун ва туғилган кунига эллик йил тўлганлиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрининг ўринбосари Шохаммат Шоаҳмедович **Шомуҳиддиновни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ПЛАНЕТАМИЗДА

А. МОРОНИНГ АЙТГАНЛАРИ

РИМ, 2 август. (ТАСС). Италия ташқи ишлар министри А. Моро Италия парламенти депутатлар палатасининг ташқи ишлар комиссиясида мамлакат ташқи сиёсатининг асосий йўналишлари тўғрисида доклад қилди.

У яқинда Совет Иттифоқига қилган визитига алоҳида тўхталиб ўтди. СССРда, деди ташқи ишлар министри, мен КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев билан давомли ва унутилмас учрашувда бўлдим. Л. И. Брежнев Италия ҳукуматининг мамлакатимизга визит билан келиш тўғрисидаги таклифини қабул қилди.

Биз шунингдек СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан кенг ва батафсил суҳбатлашдиқ, деди А. Моро.

Министр олий даражадаги Совет—Америка учрашувларининг натижаларига тўхталиб, бу учрашув «Ҳар иккала мамлакат ўртасида ҳамкорликнинг янги муҳим босқичи бўлиб, уларнинг кескинликни камайтиришга қаратилган мулоқотларини давом эттириш ниятида эканликларини тасдиқлаганлигини билдирди», деди.

Ташқи ишлар министри Европада ҳамкорлик ва хавфсизлик масалаларига бағишланган кенгаш ишининг тезроқ ва муваффақиятли тугалланишини истаганлигини билдирди. Биз бу кенгаш кескинликни юмшатиш жараёнининг навбатдаги босқичи бўлишини ҳисобга оламиз, Европа мамлакатлари ўртасидаги мулоқот давом эттирилади, деди у.

ҚАРДОШЛАРЧА ҲАМКОРЛИК

БУДАПЕШТ, (ТАСС мухбири). Шу кунларда чорак асрлик юбилейи нишонланаётган Совет — Венгрия ҳамкорлиги Венгрияни индустриялашда катта аҳамиятга эга. Подшипниклар ишлаб чиқариш шу ҳамкорликнинг намунаси бўлиб хизмат қилиши мумкин. Подшипниклар ишлаб чиқариш соҳасидаги ҳамкорлик ўз тарихини 1952 йилда бошлаган эди. Ўшанда совет мутахассислари икки томонлама илмий-техникавий ҳамкорлик доирасида йилига 3 миллион дона подшипник ишлаб чиқарувчи Дебрецен подшипник заводи лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Кейинчалик Диошдьерда подшипник заводи қурилди. Ички ресурслардан фойдаланиш туфайли ўтган йили мамлакатда подшипниклар ишлаб чиқариш 16 миллион донага етказилди.

Йиллар ўтиши билан корхона ускуналари эскирди. Кун тартибига Венгрия подшипник комбинатига бирлашган заводларни реконструкция қилиш ҳақидаги масала қўйилди.

20 йилдан кўпроқ вақт муқаддам бўлганидек, ёрдамга яна совет мутахассислари келишди. СССР Венгрияга подшипник заводларини реконструкция қилиш учун зарур бўлган поток линиялар, автомат ва ярим автомат асбоб-ускуналар етказиб беради. Бу 1977 йилга бориб ҳар йили подшипник ишлаб чиқаришни 25 миллион донага етказиш имконини беради. Ўшанда Венгрия мамлакатнинг подшипникларга бўлган талабини батамом қондира олиши, шунингдек Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш асосида берган буюртмаларини бажара олиши мумкин.

УЛУҒ РУС ТИЛИГА ҚИЗИҚИШ

Жаҳоннинг 87 мамлакатида 18 — 20 миллион киши рус тилини ўрганмоқдалар. 120 мингдан зиёд тилшунослар рус тилини ўргатиш, унинг методикасини ишлаб чиқиш, дарсликлар ва ўқув қўлланмаларини яратиш билан шуғулланмоқда.

Бундай рақамлар рус тилини чет тили сифатида ўрганиш масалалари бўйича Москвада ўтказилган халқаро анжуманда келтириб ўтилди. Уни рус тили ва адабиёти ўқитувчилари Халқаро уюшмаси (МАПРЯЛ), Москва Давлат университети ҳамда яқинда Москвада тузилган А. С. Пушкин номли рус тили институтида ташкил қилди.

Москва симпозиумининг 600 иштирокчиси (10 мамлакат вакиллари) — совет ва чет эл ўқувчилари, методистлар ва рус тили бўйича олимлар бутун дунёда бу улуғ тилни ўрганишга бўлган қизиқиш тобора ошиб бораётганлигини таъкидлаб ўтдилар. Польшалик фан доктори С. Сятковский жумладан қуйидагиларни айтди: унинг мамлакатида деярли 5 миллион киши рус тилини ўрганиш билан машғул, рус тили муаллимларининг сони эса, 20 мингга яқин.

Симпозиумда рус тилини ўргатишда техникавий воситалардан фойдаланиш, мазкур дарсларда совет воқелигини ҳам баён этиш сингари масалалар муҳокама этилди.

Мамлакатшунослик — рус тили ҳақидаги методик фан ёш, жадаллик билан кенгаётган соҳа. Бу тасодифий эмас, албатта. Рус тилини ўрганишни истаган кишини фақат бу тилнинг ўзигина эмас, айни вақтда уни бу халқнинг тарихи, экономикаси, фан ва маданияти, Совет ҳокимиятининг сиёсати масалалари ҳам қизиқтиради.

Москвадаги симпозиум МАПРЯЛнинг III конгрессига тайёргарлик кўриш программаси бўйича ўтказилади. Мазкур конгресс 1976 йилнинг августида Варшавада бўлади.

В. ПРУГ,
АПН мухбири.

ЧИЛИ ВАТАНПАРВАРЛАРИ БИЛАН БИРДАМЛИК

Чилида фашизм террорининг авж олганлиги бутун жаҳонда қаҳр-ғазаб тўлқинини авж олдириб юборди. Демократик ташкилотлар, сиёсий партиялар, жамоатчилик вакиллари Чили ватанпарварлари билан бирдам эканликларини изҳор қилмоқдалар, Чили демократларини зиндонлардан ва қамоқ лагерларидан озод қилишни талаб этмоқдалар.

◆ ПРАГА

Жаҳон касаба союзлари федерацияси бутун жаҳон касаба союзлари ва меҳнаткашларини 11 сентябрни Чили меҳнаткашлари ва бутун халқи билан халқаро бирдамлик кунига айлантиришга даъват этди. Бундан бир йил муқаддам шу куни Чили президенти Сальвадор Альенде қаҳрамонона курашиб ҳалок бўлган эди.

◆ БЕРЛИН

Германия Демократик Республикасида Чили ватанпарварлари билан оммавий бирдамлик митинглари ўтказилмоқда. Карл Маркс-Штадт округининг неча ўн минглаб меҳнаткашлари Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари К. Вальдхаймга юборилган резолюцияларни имзоладилар. Улар бу резолюцияларда К. Вальдхаймни Чили ватанпарварларини озод қилиш учун зарур чоралар кўришга даъват этадилар. Зуль округи аҳолисидан 130 минг киши шу мазмундаги резолюцияларга қўл қўйди.

◆ БОНН

Германия Федератив Республикаси жамоатчилиги вакиллари ўз баёнотларида Чилидаги репрессияларни кескин қоралайдилар. Антиимпериалистик бирдамлик комитетининг раиси П. Дитцель бундай деди: Чилининг неча минглаб ватанпарварлари яна қамоққа олинди. Бу эса хунта ўз душманларини шафқатсиз террор қилиш ва ўлдириш сиёсатини давом эттираётганлигини исбот қилади.

Немис тинчлик иттифоқи директоратининг аъзоси руҳоний Г. Вернер Чилидаги қамоқ ва репрессияларга қарши норозилик билдириб, Германия Федератив Республикаси жамоатчилигини Чили халқи билан бирдамлик ҳаракатини кучайтиришга даъват этди.

ГФРнинг кўп шаҳарларида Чили демократлари билан бирдамлик митинглари ўтказилмоқда. Бу митингларни Германия Коммунистик партияси ва мамлакатдаги бошқа демократик кучларнинг вакиллари уюштирмоқдалар.

◆ КОПЕНГАГЕН

Данияда чиқадиган «Ланд ог Фольк» газетаси Чилидаги оммавий репрессияларни қораламоқда. Пиночет бошчилигидаги фашист хунта, деб ёзади газета, мамлакатнинг ичкарисида ташкилий равишда кўрсатилаётган қаршиликка дуч келиб, халқаро майдонда яккаланиб қолди. Хунта шунинг учун ҳам фашистик террорни авж олдирмоқда.

«Ланд ог Фольк» газетаси жаҳон жамоатчилигини Чили ҳарбийларининг мудҳиш жиноятларига қарши қаттиқ норозилик билдиришга даъват этади.

(ТАСС).

Тананариве — Малагазия Республикасининг пойтахти. Мустақилликка эришган бу мамлакат ўз экономикасини мустаҳкамлаб бормоқда.

В. Корочанцев фотоси (ТАСС).

ШАРТНОМА ИМЗОЛАНДИ

ХЕЛЬСИНКИ, 3 август. (ТАСС). Бу ерда 1976-77 йилларда Норильск мис-никель комбинатига асбоб-ускуналар етказиб бериш тўғрисида Бутуниттифоқ «Техмашимпорт» бирлашмаси билан Финляндиядаги бир қанча фирмалар ўртасида шартнома имзоланди. Ҳар иккала технология линиясининг лойиҳадаги умумий қуввати бир йилда 1.200 минг тонна концентрат ишлаб чиқаришга етади. Комбинат Финляндиянинг асбоб-ускуналари билан жиҳозланади.

Финляндия ташқи савдо министри И. Лайне шартномани имзолаш маросимида сўзга чиқиб, бу шартнома асбоб-ускуна етказиб бериш ҳажми жиҳатидан Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқалар тарихида энг катта шартнома эканлигини уқтириб ўтди.

САВДО АЛОҚАЛАРИ РИВОЖЛАНМОҚДА

ВЕНА, 3 август. (ТАСС). Австриянинг социалистик мамлакатлар билан савдо алоқалари муваффақиятли ривожланмоқда. Матбуотда эълон қилинган маълумотларга қараганда, 1974 йилнинг дастлабки олти ойи мобайнида социалистик мамлакатлардан Австрияга товарлар келтириш 40 процент, шу вақт ичида мамлакатнинг умумий импорти 26 процент ошган.

Умуман Австрия экспортининг ривожига қараганда социалистик мамлакатларга экспорт қилиш ҳам қарийб икки баравар ошди.

ТАНЗАНИЯДА ВИСТАВКА

ДОРУССАЛОМ. Танзания пойтахтидаги йирик заллардан бирида «СССР: мамлакат ва одамлар» деган виставкани тантанали очиш маросими бўлди. Виставкага КПСС XXIV съездида ишлаб чиқилган Тинчлик программасини амалга оширишда Совет ҳукуматининг актив ташқи сиёсат фаолияти тўғрисида, совет кишиларининг бунёдкорлик меҳнати, уларнинг дам олиши ҳақида ҳикоя қилувчи 400 дан ортиқ фотосурат қўйилган.

Виставкани очиш маросимида нутқ сўзлаган Танзания ахборот ва радиоэшиттириш министрининг ўринбосари Камбон танзанияликларга «Совет халқининг иқтисодий, социал ва маданий соҳаларда эришган буюк муваффақиятлари билан», совет халқининг янги ҳаёт қурилишидаги бой тажрибаси билан танишиш имконияти берилганлиги учун СССР ҳукуматига миннатдорчилик изҳор қилди. Иқтисодий мустақиллик учун ва ҳақиқий миллий маданиятнинг тикланиши учун кураш олиб бораётган танзанияликлар, деб таъкидлади Камбон, шу виставкани келиб кўриш билан ўзларига жуда кўп фойдали нарсалар оладилар.

Виставка иш бошлаган биринчи кундаёқ томошабинлар китобига ёзиб қолдирилган завқли мулоҳазалар виставканинг катта муваффақиятидан далолат бермоқда.

(ТАСС).

АГРАР СЕКТОРНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ТАСС мухбири А. Петров Кобулдан хабар беради:

Афғонистон қишлоқ хўжалигини ривожлантириш — мамлакат республика ҳукуматининг асосий вазифаларидан бири. Мамлакатда республика тузуми ўрнатилгандан сўнг янги ҳукумат 1973—1974 йилларга мўлжалланган қишлоқ хўжалигини ривожлантириш программасини қабул қилди.

Ўтган йил ичида шу соҳада катта муваффақиятларга эришилди. «Ҳадда» ва «Ғозиобод» намунали фермаларида буғдай, цитрус мевалари, зайтун дарахти меваларидан яхши ҳосил етиштирилди. Нангарҳар вилоятида 2.000 гектардан ортиқ ер ва Гилманд дарёси водийсида 1380 гектар ер ерсиз деҳқонларга тақсимлаб берилди. Нангарҳар вилоятида иккита намунали ферма: «7 июль» ва «республика» ташкил этилди. Бу фермаларда қурилиш ишлари тугаганидан сўнг ҳар йили 10 минг тонна цитрус мевалари ва 25 минг тонна зайтун дарахти меваси етиштирилади. 1973—1974 йиллар мобайнида деҳқон хўжаликлари ўртасида 57 минг тонна химия ўғитлари тақсимланди.

1973 йилда об-ҳаво шароитлари қулай келганлиги туфайли ҳамда ер участкаларини ишлашда янги методлар жорий этилганлиги сабабли умуман мамлакатда буғдой ҳосили рекорд даражага — 270 минг тоннага етди. Пахта ҳосили 60 процент кўпайиб 175 минг 800 тонна бўлди.

М. НГУАБИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

БРАЗЗАВИЛЬ, 2 август. (ТАСС). Конго Халқ Республикаси бундан буён ҳам социалистик тараққиёт йўлидан бораверади. Конго давлатининг бошлиғи Мариан Нгуаби мамлакатда 1968 йил июль-август воқеаларининг 6 йиллиги муносабати билан бу ерда сўзлаган нутқида шу ҳақда гапирди. Армиядаги тараққийпарвар доиралар бошчилигидаги халқ оммасининг ана шу революцион ҳаракати, деди у, мамлакатнинг тақдири учун тарихий аҳамиятга эга бўлди. Бунинг боиси шуки, ана шу ҳаракат «Африка социализми»ни рад этиб, Конго жамиятини илмий социализм йўлидан ривожлантиришга асос қўйди.

М. Нгуаби Конгонинг иқтисодий қурилиш соҳасида эришган муваффақиятларига тўхталиб ўтди. У меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни бошқаришда актив қатнашишга, хўжалик ҳаётида интизомни мустаҳкамлаш ва ташаббус кўрсатишга даъват этди.

Президент М. Нгуаби Португалия назоратидаги Африка территорияларида мустамлакачиликни тугатиш йўлида олға қараб қўйилган қадамни мамнуният билан таъкидлаб ўтди. Президент қўшни Анголадаги аҳволга тўхталиб, Анголадаги барча миллий озодлик ҳаракатлари иттифоқи бу мамлакатнинг халқини мустақиллик сари олиб борадиган бирдан-бир амалий куч, деб таъкидлади.

РЕВАНШЧИЛИК ВА АНТИКОММУНИЗМ СИЁСАТИ ҚОРАЛАНМОҚДА

БОНН, 2 август. (ТАСС). Германия Коммунистик партиясининг органи «Унзере Цайт» газетаси бугун босилиб чиққан мақоласида қуйидагиларни таъкидлайди: иккинчи жаҳон уруши вақтида «немисларга қарши қилинган жиноятлар» тўғрисида христиан демократик иттифоқи — христиан социал иттифоқидаги ўтакетган ўнг ва реваншчи кучларнинг талаби билан тайёрланган «ҳужжатлар» «Европада кескинликни юмшатиш ва ҳамжиҳатлик сиёсатига қарши қаратилган найранг»дан бошқа бир нарса эмас.

Газета уқтириб ўтганидек, реваншчи унсурларнинг қутқув солиш руҳидаги даъватлари Бонн ҳукуматининг социалистик мамлакатлар билан муносабатларни нормаллаштиришга интилиш ҳақида эълон қилинган расмий баёнотига тамомила зиддир.

Айни вақтда бу «ҳужжатлар», деб ёзади «Унзере Цайт» газетаси, «Кескинликни юмшатиш душманларининг манфаатларига хизмат қилади ва пировард натижада Боннинг «Шарқий сиёсати»ни давом эттиришга халақит бериш учун интилаётган ўнг кучларнинг режаларига ёрдам беради».

Газета «ҳужжатлар»да қилинган туҳматни ва тарихий фактларнинг бузиб кўрсатилишини қатъиян қоралашга даъват этади.

НАРХ-НАВО ОШМОҚДА

Капиталистик мамлакатларда қимматчилик тез суръатлар билан авж олмоқда. Инфляция доим кучайиб, солиқлар ортмоқда, хизмат кўрсатиш соҳасида тарифлар кўпаймоқда. Буларнинг ҳаммаси тирикчилик қилишни ғоят қимматлаштириб юборади. Бу ҳол аввало, миллионларча меҳнаткашларнинг аҳволига жуда оғир таъсир кўрсатади.

БОНН. Германия Федератив Республикаси матбуот ва ахборот идорасининг матбуот бюллетенида босилган расмий маълумотларга қараганда, июнь ойида истеъмол молларининг нархи ўтган йилнинг шу ойидагига нисбатан 8,3 процент, озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи эса 4,5 процент кўпайган. Шу давр ичида квартира ҳақи 5 процент ортган.

Дастлабки маълумотларга қараганда, бу йил Германия Федератив Республикасида нарх-наво 7,5-8 процент кўтарилади.

Ғарбий Германия матбуоти саҳифаларида шундай сарлавҳаларни тез-тез учратиб туриш мумкин: «Озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи ҳеч қачон бундай баланд даражага кўтарилмаган эди», «Савдо обороти қисқариб бормоқда».

Чакана нархларнинг доим ошиб бораётганлиги, кийим-кечак, пойафзал, мебель, рўзғор буюмлари каби молларга талабнинг пасайиб кетишига сабаб бўлади. Июнь ойида сотилган пойафзал ва мебелларнинг миқдори май ойидагига нисбатан 13 процент қисқарди. Кийим-кечак ва чарм буюмлар сотиш ҳажми 9 процент қисқарди.

ВАШИНГТОН. Қўшма Штатлар билан Европа ўртасида қатнайдиган самолётлар билетининг ҳақи 5 процент ортади. Граждан авиацияси кенгаши шуни маълум қилди.

Ўтган йилнинг декабрь ойидан буён авиация билетларининг нархи учинчи марта оширилди.

РИМ. Италияда кенг истеъмол молларининг нархи шу йил июнь ойида 1973 йил июнь ойидагига нисбатан 16,8 процент ортди. Мамлакатда аввалдагидек ҳозирда ҳам озиқ-овқат маҳсулотлари, кийим-кечак ва хизмат кўрсатиш ҳақи тез ошиб бормоқда.

БРЮССЕЛЬ. Бельгияда истеъмол молларининг нархи 1973 йил июль ойидан буён 14 процент кўтарилди. Шу муносабат билан ҳафталик «Журналь д, Эроп» газетаси қуйидагиларни таъкидлаб ўтади: мамлакатда қимматчилик шундай тез суръатлар билан ўсиб борар экан, бельгияликлар шу йилнинг охиригача сотиб олинадиган моллар учун ўтган йилдагига нисбатан 20 процент ортиқ ҳақ тўлашга мажбур бўладилар.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ЧАВАНДОЗЛАРИ — МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНИ

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ СУВОРИЙЛАРИ ИСКАНДАР ЙЎЛДОШЕВ, ВАЛЕРИЙ ДВОРЯНИНОВ ВА МАМАЖОН ИСМОИЛОВЛАР МОСКВАДА ЎТКАЗИЛГАН ОТ СПОРТИ МУСОБАҚАЛАРИДА ГОЛИБ ЧИҚИБ, ОЛТИН МЕДАЛЬ ОЛДИЛАР.

СЕРҚУЁШ ЎЛКАМИЗНИНГ СПОРТ ИШҚИБОЗЛАРИ ГОЛИБ ЧАВАНДОЗЛАРНИ ШАРАФЛАШМОҚДА.

Мамажон ИСМОИЛОВга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер» фахрий унвони берилди.

Москва яқинидаги Ватутинки қишлоғида чавандозлар бўйича СССР чемпионати бўлиб ўтди. Отдаги кураш мусобақасида ЎЗБЕКИСТОН ЧАВАНДОЗЛАРИ БИРИНЧИ ЎРИННИ ОЛИШГА МУЯССАР БЎЛДИЛАР. Шу муносабат билан «Совет Ўзбекистони» мухбирлари Р. ҚОСИМОВ билан Т. УНАБОЕВ Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг бўлим мудири А. ЖУКОВ билан учрашиб, ундан бир неча саволларга жавоб беришни сўрадилар.

— Тарихий нуқтаи назардан [illegible] бориб тақалувчи чавандозликнинг ҳозирги босқичдаги асосий хусусиятлари нимада деб биласиз? Умуман чавандоз спортчидаги қайси фазилатларга эътибор берасиз?

— Ҳозирги пайтда ҳамма нарса ривожланмоқда. Спорт, шу жумладан чавандозлик ҳам мисли кўрилмаган даражада ривожланиб кетган. Илгари от транспорт воситасини ўтаган бўлса, эндиликда ундан кўпроқ спорт мақсадларида фойдаланилмоқда. Суворий отни [illegible] спортчининг бу туридаги ўзгаришларни кузатиб бориши, бўш вақтда машқ қилиб, арғумоқни парвариш қилиши, тарбиялай бориши лозим. Хуллас, чавандоз от билан ўзаро «тил топишган» бўлиши, мақсад йўлида бир-бирига суяниб иш кўриши лозим. Албатта, бунга бир-икки кунда эришиб бўлмайди. Ойлаб, йиллаб машқ қилиш, спортни севишдан ташқари жониворга ҳам меҳр қўйиш керак [illegible]

— Демак, чемпионатлар қилинган ишларга маълум даражада якун ясар экан-да?

— Ҳа, айниқса Иттифоқ мусобақалари. [illegible] Лекин булар ўткинчи камчилик бўлиб, кейинчалик йўқ бўлиб кетади.

Энди бевосита мусобақаларга келсак. Жаҳон чемпионати олдидан ўзига хос кўрик ва саралаш босқичи бўлиб қолган бирчиликка қизиқиш катта эди. Зеро голиб ва совриндорлар медаль ҳамда мамлакат чемпиони деган ном олишдан ташқари, Англияда 12-15 сентябрда бўладиган жаҳон чемпионатига бориш ҳуқуқига эга бўлардилар.

От спорти мусобақалари бир неча турга бўлинади, булар ичида энг оғири уч кураш. Республикамиз вакилларининг худди ана шу мусобақада ғалабага эришганлиги диққатга лойиқ.

— Курашнинг бориши ҳақида муфассалроқ сўзлаб берсангиз.

— Биринчи босқич очиқ манежда [illegible] голиб чиқишди. [illegible]

Кўп тўсиқли масофадан ўтишда тошкентлик спортчининг маҳоратига СССР терма командасининг катта тренери Н. ШЕЛЕНКОВ ҳам тан берди. «Турли гов ва тўсиқлардан тезликни камайтирмай отда ўқдек учиб ўтиш чавандоздан катта маҳорат талаб этади. Бу жиҳатдан Искандар Йўлдошев мени қувонтирди. У масофанинг бошидан охиригача шиддат билан шамолдек елиб ўтди. Бошқалар ундан ўрнак олса арзийди».

И. Йўлдошев мусобақанинг иккинчи кунидан сўнг пешқадам бўлиб олди. [illegible]

Шундай қилиб, «Пахтакор» жамияти чавандозлари [illegible] мамлакат чемпионатлари тарихида команда ҳисобида биринчи марта ғалабага эришдилар. Спорт мастерлари ИСКАНДАР ЙЎЛДОШЕВ, Валерий ДВОРЯНИНОВ ҳамда [illegible] Мамажон ИСМОИЛОВлар Совет Иттифоқи биринчилигининг олтин медалларини қўлга киритдилар.

СССР чемпионатларининг бир неча бор совриндори [illegible]

— Республикада спортнинг бу тури қандай ривожланмоқда?

— Ўзбекистонда бу қадимий спорт тараққиётида чавандозлик клублари алоҳида роль ўйнайди. Бу хил клублар биргина Наманган областида тўртта, Поп районидаги Ленин номли, «Коммунизм», Косонсой районидаги «Ленин йўли», «Гигант» колхозларидаги клублар шулар жумласидандир. Йигит-қизлар от ўйнатиш маҳоратини пухта эгаллаб, етук чавандозларимизга муносиб ворис бўлишга ҳаракат қилмоқдалар.

Маълумки, ҳаётда киши ташқи муҳит таъсирида шаклланади. Спортчиларда бу жараён кўпроқ ўқув-тренировка билан боғлиқ. Энг қулай ижодий муҳит яратиб бериш эса, улардаги бор қобилият тўлалигича намоён бўлишига олиб келади. Шундай экан, кейинги йиллардаги ютуқлар от спорти клублари фаолияти кучайганини ва чавандозлик бўйича ихтисослашган олий маҳорат мактаби ташкил этиб, тўғри иш қилинганини кўрсатади.

Эндиги вазифа Ўзбекистон чавандозларининг ютуқларини мустаҳкамлаш, янги-янги муваффақиятларни қўлга киритишдан, спортнинг мазкур тури тараққиётига ҳамда уни аҳоли ўртасида кенг оммалаштиришга эришишдан ва малакали спортчилар тайёрлаш маскани бўлган чавандозлик клубларида таълим жараёнини янада мукаммаллаштиришдан иборат. Зеро маҳорат калити оммавийликда.

Суратларда: (чапдан) М. Исмоилов, И. Йўлдошев, В. Дворяниновлар.

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

АВЛОДЛАР ЭСТАФЕТАСИ

Янгиқўрғон районидаги Ульянов номли колхозда меҳнат ва жанговар шуҳрат музейи очилди.

Хўжалик меҳнатчилари фашизмга қарши курашда Ватан учун жон фидо қилган 368 нафар ўз ҳамқишлоқларининг муқаддас хотираларини абадийлаштирдилар. Улуғ Ватан уруши йилларида колхоздан жами бўлиб фронтга қарийб саккиз юз киши жўнаб кетди. Музей стендлари уларни ҳар бири ҳақида ҳикоя қилади. Экспонатлардан бири — фронт газетасида босилиб чиққан кичик мақолада Рига учун бўлган жангларда 30 душман солдатини йўқ қилган пулемётчи Акбарали Нуроновнинг жасоратини ҳикоя қилади.

Музейнинг бошқа залида қишлоқда Совет ҳокимиятини барпо қилиш ва мустаҳкамлаш учун курашганлар, колхоз тузумининг кашшофлари ҳақида дастлабки беш йилликлар даврида уларнинг фидокорона меҳнати тўғрисидаги ҳужжатлар ва фотосуратлар тўпланган. Экспонатларда беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш, Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун авж олиб кетган социалистик мусобақа илғорлари — ҳозирги қаҳрамонлар ҳақида ҳам муфассал ҳикоя қилинади.

Музей очилишида уч авлоднинг учрашуви ўтказилди, — дейилади ЎзТАГ мухбирининг берган хабарида. Ветеранлар жанговар ва меҳнат шуҳрати эстафетасини муносиб равишда олиб боринглар деб ёшларга наказ беришди.

ТОМОШАБИНЛАР ХУРСАНД

Сурхондарё область Денов шаҳри марказидаги «Қўрғон» саройи бир неча кун мобайнида томошабинлар билан гавжум бўлди. Бу ерда Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Комилжон Тошканбоев бошчилигидаги дорбозлар ўз маҳоратларини намойиш этдилар.

Дорбозлик программаси қатори полвон, спорт мастери Юнусали Ғозиев, масхарабозлардан Олимхон Ҳакимов, Шарифжон Юсуповлар ижро этган номерлар томошабинларга ниҳоятда манзур бўлди. **Р. БОЙНАЗАРОВ.**

Редактор М. ҚОРИЕВ.

АХБОРОТ

ФАКТ ВА ШАРҲ

ЯНГИЙЎЛ

Сут манбаи

Янгийўл райони пойтахт областининг энг йирик сут тайёрлаш райони бўлиб қолади.

Тошкент областининг мазкур районидаги Свердлов номли совхозда 1200 бош қорамолга мўлжалланган сут комплекси қад кўтаряпти. Қурилиш поёнига етгач, олти сигирхона, уч бузоқхона, сут сақлаш блоклари, силос ҳовузлари каби қарийб 40 объект вужудга келади. У сут тайёрлашни саноат асосига кўчириш имконини беради. Барча ишлар автоматлаштирилган ва тўла механизациялашган бўлади.

Қурилишни «Ташоблсельстрой»га қарашли 2-механизациялашган кўчма колонна коллективи олиб бормоқда. Бинокорлар республикамизнинг ярим асрлик юбилейигача комплекснинг биринчи навбатини фойдаланишга топшириш учун курашмоқдалар.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

ЖИЗЗАХ

Қурувчилар ҳиммати

Область қурилиш трестларининг бинокорлари янги ташаббус бошладилар.

Жиззахлик қурувчилар область совхозларига чорвачиликни янада ривожлантириш йўлида оталик ёрдами беришга бел боғладилар. Улар тежалган материаллар ҳисобига аралаш озуқа заводи ҳамда учта бўрдоқичилик майдончаси барпо этишга аҳд қилдилар. «Мирзачўлсовхозстрой» тресті Зомин районидаги янги «Юбилейний» совхози учун катта омбор биноси, 1-«Ғаллаорол» совхозига аралаш озуқа заводи, «Иржарсовхозстрой» тресті коллективи эса, ғаллаоролликларга бўрдоқичилик комплекси, қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 27-қурилиш тресті Фориш районидаги «Чимқўрғон» совхози хўжалиги учун бўрдоқичилик майдончаси барпо этишни ўз зиммаларига олдилар.

Жиззах қурилиш материаллари комбинати коллективи қурувчиларни зарур темир-бетон маҳсулотлари ҳамда конструкцияларни билан таъминлашга қарор қилди. Область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюроси қу- [illegible]

Н. МИРЗАЕВ.

МИРТЕМИР

Ўзбекистон халқ шоири

МИТТИ ҲИКОЯЛАР

ЎНБОШИ

...Шундоқ ола-тўпалон бўлиб кетдики, хандақлар ўпирилиб, замбараклар ўқсиз, ўқдонлар тўпсиз қолиб, танклар қора қоғоздай ёниб, кун кўзини қора тутун босиб, замбарак ўқларидан ўралар пайдо бўлиб, одамзодга қирон келиб, жон қил устида турган дамлар. Босириқ тушдай оғир дамлар... Қўлингизда дурбин, олисларга қараб, нимадир аниқлаб, пистирмадан белингизгача кўтарилдингиз, ўнбоши! Энг ҳушёр, энг тадбиркор, жанг кўрган ўнбошилардан эдингизу, жанг чарчоғи бўлса керак, ўқ ёғилиб турса ҳам, нечундир, белингизгача кўриниб кетди. Ўқ-ўқдай бевақт учиб келди, сизғириб келди, ёқимсиз ҳуштак чалиб келди, дубилғангиз учиб кетди. Лекин, сиз пайқамадингиз шекилли. Ахир бу ёв мергани сизни мўлжалга оляпти-ку. Мен унинг қайси тешикда ётганини биламан. Унда омон йўқ. Мен ҳам омонсиз, лекин у шунчалар айёрки, бошини сира кўтармайди ёвуз. Зиғирдак кўтарса, бас, калласидан туйнук очаман...

Сиз бўлса ўша мерганнинг қанча одам бошини еганидан бехабар бўлатуриб, қандоқ бепарвосиз, ўнбошим! Ҳозир яна ўқ учиб келади, ҳозир, шу зум, шу мижжа... Мен пистирмадан сиз томон югурдим, бошқа иложим йўқ, фурсат тиғиз. Ўқ келди-ю, шу пайт сиз (омад-да) энкайдингиз, ўқ тупроқни тўзғитиб йўқ бўлди. Ҳайрият, лекин тағин бош кўтардингиз, ўнбоши. Яхшики мен етиб келдим, орқа томонингиздан келдим-у, мерган ўқи дал менинг чап елкамдан ёндириб ўтди ва қулаб тушдим.

— Ўқ! — дедим, — мерган! — дедим. Сиз алаҳлагандай менга қарадингиз ва шу дақиқа англадингизки, сизни ўқдан асраган мен, сиз учун қурбон бўлаяпман, ўлмакдаман. Ўлим олдида мен афсусланардимки, не-не ёв мерганларини у дунёга йўлладимку, лекин шу лаънатини кўзлай олмадим, ўлишим аниқ. Лекин — мўъжиза! — омон қолдим, ҳа, кейин кечикиб бўлса ҳам, ўзга жангда, мен ўша қаттол мерганни борса-келмасга жўната олдим. Сизни дангал ҳалокатдан қутқарганимдан ва кечикиб бўлса ҳам ўч олганимдан розиман. Сиз эса, мана, мени излаб келибсиз. Шунча йилдан кейин миннатдорчилик айтаяпсиз-а, ўнбоши! Арзимайди-ку. Менинг бурчим эди, жанговар бурчим! Қовундан олинг, ўнбоши!

ЧАҚАЛОҚ

Ўтган йили ҳам кузда ўзингиздан суюнчи олгандим, опоқ буви, мени танимаяпсизми? Тошхолман, ану кўчанинг бурчагидаку уйим, ану! Ўтган йили Тўлан тоғам Аниса опа билан никоҳ паттаси олганида, чопқиллаб келган Тошхол мен бўламан. Никоҳ паттасини олишганда мен ҳам бор эдим-да, Аниса опанинг дугоналари, Тўлан тоғамнинг ўртоқлари Хасбхонага кириб қолишди-ю, мен сизга қараб югургилаб келавергандим-да. Тўй ўшандан кейин бўлди-ку, ахир. Украинадан Аниса опанинг онаси ва уруғлари ҳам келишди-ку ўшанда. Эсингизда йўқми? Нега гапга тушунмай турибсиз? Чўзинг! Дўппи-ю, дастрўмол камлик қилади бу гал... Тўйда ўйнаганим эсингиздами? Бу гал ҳам тўй бўлади, биламан. Бу гал ҳам ноғорасиз, карнайсиз ўтмайди тўй. Тўлан тоғам шунақа!

Нафасингиз бўғзингизда қотиб қолди-ку, опоқ буви. Бўзарманг. Мен қўшниман, келиб юраман-ку, Тошхол, ҳа! Хушхабар бу ҳам. Суюнчини чўзинг аввал, суюнинг ўзингиз ҳам. Нималарни пичирлаяпти бу кампир? Неваралик бўлдингиз, келинингиз ўғил туғиб қўйди сизга! Невара деяпман! А-ҳа! Карлиқ қурсин-да, Опоқ бувим ҳам тош кар бўлиб қолган экан-да. Невара! Хаҳ... Уқиб олди. Ана опоқ бувим юзларига қон югургандек бўлди. Ана, тиришиқ сиёқида ним кулги кўрингандек. Йўқ, тўла ва ёруғ жилмайиш пайдо бўлди. Ана, қўлларини кўтариб, шукурона айтаяпти опоқ бувим. Ана, ўйнаб боргудек хушвақт, суюнинг! деймаи тағин. Опоқ буви маст ҳозир. Жилмайиб, унсиз менга тикилади нуқул, мен ҳам нашъа қилиб турибман. Унинг ўрнида бўлсам, мен ҳам шу ҳолга тушардим, ҳазилми, тўқсон икки ёш... Жилмаяди, холос. Биринчи гал умримда суюнчини насия қилиб, чиқиб кетаяпман. Бундан ортиқ турсам, опоқ бувим бошқа хаёлга тушар... Дунёга янги одам келди, икки халқ, икки энг қадим халқ қонининг қовушмоғидан дунёга янги одам келди. Чексиз ватан ҳисобида бу чақалоқ икки юз эллик бир миллион рақам эгаси...

ҚАШҚАРЛИК

Қашқарлик, дер эдилар. Охун ота, дер эдилар. Ному насабини ҳеч ким сўрамас эди, сўрамаса ҳам унинг бир замонлар қочиб ўтгани ҳаммага кундай аён. Жиккак қомати, чўққи оқ соқоли, узунчоқ юзи, чуқур ва ўйчан кўзлари ҳамиша қўлларининг кўксидалиги гўё мунгли ҳикоят, мунгли ва бечигил баён. Ўта сипойи, ўта куюнчоқ, ўта заки, ўта мушфиқ ва мунис... Иш излаб ўтган эди бу юртга у, ишлик бўлди. Нон излаб ўтган эди, нон етгулик бўлди. Етгулик ҳам гапми, саксон ёшида маҳаллага ош тортди ҳам. Иккинчи гал бола-чақалик бўлишни кўнгли кўтармади шекилли, бировни ака деди, бировни болам деди, бировни иним деди. Тўйдан-томошадан қолмас эди. Саҳархез эди ўзи.

Аввалроқ қолиб кетган бола-чақасидан аҳён-аҳён бир хат олиб турарди. Лекин кейинги ўн йил ичида ҳечам...

Баъзан сўзсиз куйлар эди. Шундоқ куйлар эдики, тош эриб кетгудек мунг ва ҳасрат... Минг йиллик ҳасрат...

Мана бугун оламдан ўтди. Ҳалол меҳнатда, ҳалол ҳаёт кечириб оламдан ўтди. Юмуқ кўзларида минг йиллик ғам ва ҳасрат кетди. Кекса дилида туққан элининг армони ва эркка зорлиги кетди. Унинг тобути кетидан бутун маҳалла бормоқда, унинг тобути елкалардан-елкаларга ўтмоқда.

Эркка зор шу ғариб кўрган бахт, бизнинг юртда унга насиб бўлган ёруғ бахт зурриётига ҳам насиб бўлсайди...

ЎЛАНЧИ

Зап йўсининг бор-да. Табиий ва дилрабо! Чанқоқ дилларга ковсардек, томир-томирларда тўлқин қўзғайдиган бир мақоминг бор. Сен куйлаганда, осмон ҳам қулоқ солади, наздимда ер ҳам. Сен куйлаганда табиат кўрки — инсон зоти, ким бўлишига қарамай, арабми — ажам, гуржими — озар қойил қолади, ўланчим!

Бу гуллар, ўҳў, бесаноқ гул бойламлари. Санъатингга шайдолик ифодаси-да, эй ўзбек юртининг кўз қорачиғи! Қарагин, сенга тожик тупроғида нечоғлик меҳр ва чапак, нечоғлик гул... Гул мавжларига кўмиб юборишди-ку...

Буларни мен биламан: анави норғил — лақайлик чавандоз. Анавиниси ваҳшлик пахта устаси, асли Фарғонадан, Пайтуқдан. Манави нозанин асли манғитбека — чорвадор қиз, яйлов бекаси... Анов бири Помирдан тушган чўпон — шу юртнинг асл эгаларидан — ҳаммасида гул бойламлари. Гул қучоғида қолдинг, бонуйи замон!

Сенинг ажойиб санъатинг, ёқимли қўшиқларингдан чексиз руҳ озиғи олгандайман. Гуллар сўлмасин, сира сўлмасин гул деган гап.

ЭКРАНЛАРДА ҲАВАСКОРЛИК ФИЛЬМЛАРИ

Тошкент тракторсозлари, тўқимачилар, темир йўлчилар, [illegible] бошқа шаҳарларнинг ҳаваскорлик студияларида суратга олиниб, халқаро ва Бутуниттифоқ мукофотларига сазовор бўлган ленталар намойиш қилинади. Ҳаваскорларнинг шу ишлари беш йил[illegible]

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

4 АВГУСТ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — **ТОШКЕНТ.** 10.00 — Янгиликлар. 10.00 — Мультфильм. 10.30 — «Янгра, барабан». 11.00 — **МОСКВА.** 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — «Будильник». 11.40 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.40 — Музикали киоска. 13.10 — Қишлоқ янгиликлари. 14.10 — **Олтин** (бадиий фильм). 15.45 — **«Оқ йўл».** 16.30 — **ТОШКЕНТ.** 16.35 — **Доктор Ҳакимнинг кашфиёти** (телеспектакль). 18.05 — «Ахборот». 18.20 — Тошкент—Душанба мусобақаси. 18.50 — Халқаро панорама (Москва). 19.15 — Буюк жасоратлар ва зафарлар йилномаси. 19.45 — Бугун — Бутуниттифоқ темир йўлчилар куни. 19.55 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — 5 миллион тонна — юбилей йили марраси. 21.15 — **Телеминиатюралар.** 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Чалқашган излар** (бадиий фильм). **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.00 — **ТОШКЕНТ.** Қўғирчоқ фильм. 11.30 — Гекльберри Финнинг саргузаштлари (фильм-спектакль). 16.30 — **МОСКВА.** Телеспектакль. 17.30 — Бугун — Бутуниттифоқ темирйўлчилар куни. 18.00 — Концерт. 18.30. Мультфильм. 18.50 — Киноэкран янгиликлари. 19.05 — Саёҳатга таклиф этамиз. 19.15 — **МОСКВА. Киносаёҳатчилар клуби.** 20.15 — От спорти бўйича СССР чемпионати. 20.30 **Карпухин** (бадиий фильм). 22.00 — Ҳужжатли кино экрани. 22.30 — Концерт. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.00 — **ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.**

САРИОҒОЧ 107-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1974—75 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

14-15 ЁШДАГИ 8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА 3 ЙИЛЛИК ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР: дурадгор, сувоқчи, пардозловчи, плитачи, слесарь-сантехник, конструкциялар монтажчиси, электр-газ пайвандчи; мелиорация ишлари механизатори, бульдозер, скрейпер, грейдер машинисти, экскаватор машинисти.

Билим юртини тугатганларга ишчилик малакаси билан ўрта маълумот тўғрисида диплом берилади.

Қуйидаги ихтисослар бўйича қўшимча равишда 7-8 синф ҳажмида маълумотли йигит ва қизлар қабул қилинади: дурадгор — ўқиш муддати — 2 йил.

Қуйидаги ихтисослар бўйича 17 ёшлилар бир йиллик ўқишга қабул қилинадилар: арматурачи-бетончи, сувоқчи, бульдозер, скрейпер, грейдер машинисти, экскаватор машинисти.

Ўқувчилар давлат таъминотида бўлиб, уч маҳал иссиқ овқат, формали кийим-бош ва стипендия билан таъминланадилар.

Трактор, комбайн ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарида ишлаш ҳамда автодело курсини ўтган ўрта мактаб битирувчилари ва ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар кенг профилдаги механизаторлик касби бўйича қисқа муддатли курсга қабул қилинадилар.

Ўқиш даврида бу ўқувчиларга бепул овқатланиш, кийим-бош ўрнига ҳар ойда 95 сўм миқдорида стипендия тўланади.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР «ГЛАВРИССОВХОЗСТРОЙ»НИНГ ЯНГИ ТАШКИЛ ҚИЛИНАЁТГАН КОРХОНАЛАРИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: маълумоти ва туғилганлиги тўғрисида гувоҳномалар, оилавий аҳволи тўғрисида турар-жойидан справка, 3x4 см. катталикдаги фотосуратлар, автобиография, мактабдан характеристика.

Паспорт ва ҳарбий рўйхатдан ўтганлик тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Чимкент область, Сариоғоч шаҳар, «СССР 50 йиллиги» кўчаси, 1-уй.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Р. — 02591. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 182.